

1. Salpausselän kisat 3.-4. 2. 1923

SALPAUSSELÄN KISAT 100 VUOTTA

TAVASTFORUM

FORSSAN, HYVINKÄÄN, HÄMEENLINNAN, LAHDEN, RIIHIMÄEN, TOIJALAN JA VALKEAKOSKEN
POSTIMERKKIKERHOJEN TIEDOTUSLEHTI 1/2023, NRO 45

RIIHIMÄEN SYKSYÄ 2022

HYVINKÄÄN KERHON HISTORIAA

RiiHeX 2023

24.-26.3.2023 Riihimäen Urheilutalo

RIIHIMÄEN KANSALLISEN RIIHEX2023-NÄYTTELYLUETTELO

Sell at the International Auction House in Scandinavia

Beautiful items from Postiljonen's sales of the fantastic Gummesson Collection

Malmö +46 (0)40-25 88 50
Stockholm +46 (0)8-32 70 70
Copenhagen +45 33 91 52 00

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

Proud sponsor to:

Postiljonen AB • Box 537 • SE-201 25 Malmö • Sweden
Tel. +46 (0) 40 25 88 50 • stampauctions@postiljonen.se • www.postiljonen.com

Mitä iso edellä niin pienet perässä

Tavastforum-yhteisöä hemmotellaan näyttelyfilatelialla nyt toden teolla. Viime vuoden syyskuussa Hämeenlinnan Postimerkkikerho järjesti ansiokkaasti TAVASTEX-22 kansallisen postimerkinäyttelyn. Nyt on nuorempien aika kokeilla pystyvätkö he samaan. Hämeenlinnassa tämänkaltaisten suurien näyttelyjen järjestäminen on ”arkipäivää” ja rutiinia löytyy, vaikkakin kyseisen näyttelyn järjestelyistä vastasivat ensikertalaiset. Riihimäellä tai Hyvinkäällä ei ole aiemmin kansallista näyttelyä järjestetty ja luonnollisesti näyttelytoimikunta on ensikertalaisia täynnä myös meillä. Verrattain pieninä kerhoina totesimme varmemmaksi yhdistää voimamme, jotta näyttelykokemus olisi kaikille onnistunut. Tätä kirjoittaessahan siitä ei ole vielä mitään takeita, ainakaan jos näyttelytoimikunnan puheenjohtajan painajaisunia on uskominen.

Nyt jo järjestelyvaiheessa olemme saaneet todeta, että Tavastforum-yhteisössä hallitsee hyvä henki, tosin eihän tämä yllätyksenä varmasti kenellekään tullut. Ja tämän ovat ilmeisesti huomanneet myös niin sanotut ulkopuoliset, koska talkooapua ja apua monissa asioissa on tarjottu niin yhteisöstämme kuin sen ulkopuolelta. Kiitos tästä kaikille, jotka ovat pienelläkin panoksellaan työntäneet meitä eteenpäin!

Tähän *Tavastforum* 1/2023 -lehteen on sisällytetty RiiHeX2023-näyttelyluettelo, samaan hyväksi havaittuun tapaan kuin lehdessä 3/2022 oli Tavastex-22-näyttelyluettelo. Tästä johtuen lehden normaalisio on hieman tavallista ohuempi, mutta kokonaissivumäärä sitäkin kattavampi. Näyttelyluetteloon on pyritty kasaamaan kattava paketti järjestävien kerhojen historiaa ja postihistoriaa, mukaan lukien lähialueet.

Toivon, että tämän näyttelyluettelo-Tavastforum tarjoaa mielenkiintoista luettavaa niin ennen RiiHeX2023-postimerkinäyttelyä kuin myös sen jälkeen. Toivottavasti myös viihdytte näyttelyvieraina näyttelyssämme!

Tervetuloa Riihimäelle ja RiiHeX2023-näyttelyyn!

Heikki Virtanen
vieraileva kynäilijä

Kansallismaisemia
on aiheena Suomessa
9.5. ilmestyvässä
rullapostimerkkijulkaisussa.

TAVASTFORUM NUMERO 1/2023, 12. VUOSIKERTA. ILMESTYY 4 KERTAA VUODESSA

JULKAISIJAT: Hämeenlinnan Postimerkkikerho, Forssan Filatelistikerho, Hyvinkään Postimerkkikerho, Lahden Postimerkkikerho, Riihimäen Postimerkkeilijät, Toijalan Postimerkkeilijät ja Valkeakosken Filatelistit.

Toimituskunta

Timo Lilja timo.lilja@pp.inet.fi päätoimittaja

Heikki Heino, puh. 040 779 8416

Pauli Ihamäki, pauli.j.ihamaki@gmail.com

Tuomo Riekkinen, tuomo.riekkinen@pp.inet.fi

Reijo Myller, reijo.myller47@gmail.com

Lauri Poropudas, lauri.poropudas@pp.inet.fi

Kari Tapola, kari.tapola@gmail.com

Pekka Taitto, pekka.taitto@luukku.com

Asko Tyvelä, tyvela@kolumbus.fi

Aineistopäivät numero 2/2023 viimeistään 28.4.2023.

Lehti ilmestyy vuosittain neljänä numerona: helmi-, touko-, elo- ja joulukuussa.

Painopaikka Hämeenlinnan OffsetKolmio Oy

Taitto Lauri Poropudas lauri.poropudas@pp.inet.fi

Osoitteenmuutokset: Varstatie 28, 13500 Hämeenlinna tai jukka.koljonen@kolumbus.fi

Toimituksella on oikeus toimittaa ja muuttaa kaikkea sille jätettyä aineistoa.

ISSN-L 2242-7759 ISSN 2242-7759

Ilmoitushinnat: takakansi 200 €; sisäkannet 1/1 sivu 160 €, ½ sivua 90 €; muut 1/1 sivu 120 €, ½ sivua 60 €

Tavastforum-postimerkkikerhot

Hämeenlinnan Postimerkkikerho ry

Kokoukset ovat parittomien viikkojen tiistait, Luther-talolla, Lukiokatu 1, Hämeenlinna. Ovet avataan noin kello 16.30 vaihtoa ja kahvia varten. Huutokauppakohteiden kierrättäminen kello 17.30 alkaen. Varsinainen kokous alkaa kello 18.
Kevät 2023 28.2., 14.3., 28.3., 11.4., 25.4., 9.5., ja 23.5.

Forssan Filatelistikkerho ry

Kokoukset parittomien viikkojen keskiviikot Tölön liikekeskuksen kerhohuoneella, Lehmuskatu 1, Forssa, kello 18–21.
Kevät 2023 1.3., 15.3., 29.3., 12.4., 26.4., 10.5., ja 24.5., kesäkokous 1.6.

Hyvinkään Postimerkkikerho ry

Kokoukset parillisten viikkojen keskiviikot **kello 18, ovet avataan kello 17** kahvin ja merkkien vaihdon ja myynnin merkeissä. Kerhoiltojen ohjelma löytyy kerhon Internet-sivuilta. Paikka Kaupungintalon kellari vanhalla villatehtaalla Kankurinkatu 6, sisäänkäynti kaupungintalon portaiden oikealla puolella olevasta portaikosta.
Kevät 2023 8.3., 22.3., 5.4., 19.4., 3.5., 17.5. ja 31.5.

Lahden Postimerkkikerho ry

maanantaisin kello 17, Harjulan kansalaisopisto, Harjulankatu 7.
Kevät 2023 (korjattu!) 20.2. vuosikokous, 6.3., 20.3., 3.4., 17.4., 2.5. tiistai ja 15.5.

Riihimäen Postimerkkeilijät ry

Kokoukset ovat parillisten viikkojen tiistait kello 18, ovet aukeavat kello 17, Lopentie 3–7 Riihimäki, Reserviläisten kerhotila.
Kevät 2023 21.2., 7.3., 21.3., 4.4., 18.4., 2.5., 16.5. ja 30.5.
Parittomien viikkojen maanantaisin on kokoelmanrakentamisilta vanhalla kerholla noin kello 17 alkaen.

Toijalan Postimerkkeilijät ry

Kevät 2023 tammi–kesäkuun (korjattu!) ensimmäinen parittoman viikon torstai – 2.2., 2.3., 13.4. ja 11.5. – kello 18 Senioritalon tuvassa, Kirkkotori 6 Toijalan torin varrella.

Valkeakosken Filatelistit ry

Kokoukset ovat parillisten viikkojen torstait kello 18 alkaen. Paikka Ulvajankadun kerhomaja, Kerhomajankatu 1, Valkeakoski, jokaisessa kokouksessa esitelmä filateelisesta aiheesta.
Kevät 2023 23.2., 9.3., Kiirastorstaina ei kokousta, 20.4. ja 4.5.

Tavastforum-lehti postitetaan näiden kerhojen jäsenille jäsenetuna.

Englannin uusi käyttösarja

Yhdistyneet kuningaskunnat sai uuden kuninkaan, Charles III – enää uusien kuninkaallisten nimiä ei ”suomennata”. Merkki jatkaa pitkää, vuodesta 1840 jatkunutta perinnettä ja käyttää sarjassa kuninkaan ”kolikkokuvaa”, siis kuvaa, joka on myös kuninkaan aikana lyötävissä kolikoissa, niiden korkokuvion suunnitteli **Martin Jennings**. Uusi merkkisarja

tulee myyntiin 4.4.2023.

Merkissä on QR-koodi. Sarjan ensimmäisten merkkien värit tulevat olemaan: 1st-arvolla luumunpunainen (Plum Purple) ja sinivihreä, akvamarini (Marine Turquoise, isokokoinen merkki) ja 2nd-arvoisina tummanvihreä (Holly Green) ja tummanmännynvihreä? (Dark Pine Green).

Salpausselällä juhlakisojen erikoisleimat

Jo perinteeksi tulleet erikoisleimat Finlandia-hiihdossa ja Salpausselän kisoissa saavat jatkoa, kun Finlandiaa hiihdetään tänä vuonna 50. kertaa ja Salpausselällä kisataan jo 100. kerran.

Alussa vuodesta 1974 Finlandia-hiihto oli Hämeenlinnasta Lahteen 75 kilometriä, nyt se on supistunut lahtelais-hollolaiseksi 63 kilometrin hiihdoksi. Alkuun leimat olivat sekä Hämeenlinnasta että Lahdesta – molemmat olivat virallisia leimoja, siis oikeuttivat merkien mitätöintiin. Nykyisin on kustannussyistä käytössä niin sanottu vierileima ja merkien mitätöintiin tarvitaan tavallinen Lahti-postileima. Finlandia hiihdetään tänä vuonna 25.–26.2.

Salpausselän kisoissa on edelleen virallinen Postin hyväksymä leima, todennäköisesti maailman pisin yhden tapahtuman erikoisleimaputki jatkuu tänäkin vuonna. Kansainvälisten eri hiihtojen johdosta Salpausselällä kisataan vasta 24.–26.3. Erikoisleima on käytössä kunakin päivänä omalla

päiväyksellään. Juhlakisoija varten on Lahden postimerkkikerho teettänyt myös omakuvapostimerkin sekä kortin.

Lahden postimerkkikerhon sivuilla on kuvattu kaikki kisojen leimat.

Suomen uutuuksia

Tammikuun 18. ilmestyi Suomessa uudet Ystävänpäivämerkit (5 erilaista), Kukkien kieli -arkki (2 erilaista), Arabia 150 vuotta (2 erilaista) ja Kul-

tainen lahja (1).

Kevään toinen julkaisupäivä on 9.5., jolloin ilmestyy EUROPA-merkki, Kansallismaisemia (8 erilaista

rullassa, kuvat sivu 3) ja onnitteluihin sopiva Kevättä ilmassa (5 erilaista).

Kaksi kertaa frankeerattu

Timo Liljan käsiin tuli kuvan joulukortti, johon on käytetty kaksi postimerkkiä, mistään ei ilmene, että alla oleva olisi ollut jo aiemmin käytössä. Miksi näin, pelkkä vahinkoko?

Riihimäen syksyn ja talven kuulumisia

Jukka Mäkinen kertomassa Suomen isohampaisista leimamerkeistä riihimäkeläisille marraskuussa 2022.

Riihimäellä on RiiHeX2023-näyttelyn järjestelyiden lisäksi syksyn ja talven aikana ollut myös muita toimintaa.

Syyskuun TAVASTEX-22-näyttelystä saimme lukea viime numerosta. Näyttelyssä Riihimäen kerhon jäsenet menestyivät hienosti, muun muassa **Kai Nieminen** voitti parhaan kokoelman palkinnon 96 pisteellä. Kai menestyi vuoden 2022 aikana muutenkin hienosti, kun hän saavutti vuoden aikana myös kaksi kansainvälistä kultamitalia kokoelmallaan.

TAVASTEX-näyttelyssä **Heikki Virtanen** oli avoimen filatelian tuomariharjoittelijana ja Suomen Filatelistiiliiton hallitus nimitti hänet tuomariksi piakkoin näyttelyn jälkeen. Kansainvälistä menestystä tuli myös Etelä-Afrikasta, kun **Ari Muhonen** saavutti kansainvälisen suuren kultamitalin Finland 1918 -kokoelmallaan.

Riihimäen Postimerkeilijöiden pikkujouluja vietettiin jo perinteeksi muodostuneella tavalla Lehmustien Juhlatalon maistuvan joulupöydän äärellä 2.12. Pikkujoulujen kohokohtana vuoden 2021 Vuoden fila-

telisti -kiertopalkinnon saanut **Antti Heinonsalo** julkisti valintansa vuoden 2022 palkinnonsaajaksi. Antin valinta osui **Mika Aaltoseen**, joka on kerhomme pitkäaikainen jäsen, joka aktiivisesti kehittää kokoelmiaan usealla saralla. Antin perusteluissa olikin yhtenä kohtana heidän samanlaisuus kotipaikkansa historian tutkimisessa ja kohteiden haalimisessa – on tältä kannalta varmasti molempien kannalta hyvä, että Antti on Hyvinkäältä ja Mika Riihimäeltä.

Loppuvuodesta 2022 Aihefilatelitit olivat valinneet Heikki Virtasen Riihimäeltä vuoden 2022 Aihefilatelistien ”Isä ja poika” eli Seppo ja Timo Arvelinin -muistopalkinnon saajaksi. Tämä on nyt järjestyksessään toinen kerta, kun tämä palkinto osuu Riihimäelle – vuonna 2012 palkinnon sai **Eero Hellsten**.

Kerhoiltojen toiminta on ollut myös aktiivista ja kuulumme mielenkiintoisia esitelmää eri aiheista. **Kari Salonen** kertoi meille *Tampere 1918* -postikorttikokoelmastaan, **Jukka Mäkinen** Suomen isohampais-

ta leimamerkeistä, **Mikael Collan** postinkulusta Siperian kautta, Antti Heinonsalo kertoi Hanko–Hyvinkää-rautatieistä ja tammikuussa kuulumme esitelmän **Atte Moilasen** varhaispostin kokoelmasta.

Mukava yhteensattuma, että lähes kaikki esitellyt kokoelmat tulemme näkemään RiiHeXissä. Esitelmät on koettu mielenkiintoisiksi lisäksi kerhoilloissa ja pyrimme jatkamaan tätä tapaa noin puolissa kerhoilloissa myös jatkossa.

Maanantai-iltojen kokoelmanrakentamisilloissa on ollut varsinkin tammikuussa mukavaa pohinää. Tammikuun jälkimmäisessä illassa oli porukkaa ja kokoelmia paikalla jo niin paljon, että meinasi vanhalla kerholla olla ahdasta. Selvästi monella RiiHeXiin tähtäävällä on hinku katsella kokoelmaansa kehyksissä. Kerhon aktiivinen puuhamies Reiska oli asentanut kerhon kehyksiin liuskat, niin kokoelmien laitto kehyksiin sujuukin nyt entistä nopeammin ja helpommin.

Heikki Virtanen

Postimuseon johtajana aloitti FT Sami Louekari

Postimuseosäätiön hallitus on valinnut uudeksi Postimuseon johtajaksi ja säätiön toimitusjohtajaksi filosofian tohtori **Sami Louekarin**. Hän työskenteli aiemmin museonjohtajana Suomen maatalousmuseo Sarassa Loimaalla sekä maisemantutkimuksen yliopisto-opettajana ja tutkijana Turun yliopistossa. Louekari aloitti uudessa tehtävässään joulukuun alussa.

Sami Louekari on perehtynyt kulttuuriympäristöön ja museoiden kokoelma- sekä näyttelytoimintaan. Louekarilla on lisäksi vahva kokemus valtakunnallisen vastuumuseon johtamisesta. Hän on hyvin verkostoitunut ja toimii muun muassa Suomen museonjohtajat ry:n hallituksessa ja Suomen rautatiemuseosäätiön hallituksessa.

Postimuseosäätiön hallituksen puheenjohtaja **Noora Laaksonen** on tyytyväinen valintaan: ”Sami Louekari on jo osoittanut taitonsa Vuoden museoksi valitun Sarkan johtajana. Odotamme hyvää ja näkemyksellistä työtä myös Postimuseon kehittämisessä.”

Sami Louekari

Sami Louekari aloitti innolla uudessa tehtävässään. ”Postimuseo on hyvin hoidettu, korkeatasoinen ja aktiivinen museo. Medioitunut maailmamme ja viestivälityksen sekä tieto- ja tavaramarkkinoiden muutokset koskettavat meitä jokaista. Olen innoissani, kun pääsen työskentelemään näiden asioiden pariin Postimuseossa. Minua kiinnostaa erityisesti ihmisten väli-

nen vuorovaikutus. Lisäksi uuden valtakunnallisen MuseoX-hankkeen eteenpäin vieminen on upea haaste. On hienoa tulla töihin Tammerkosken äärelle ja johtamaan Postimuseosäätiötä”, kertoo Louekari.

Postimuseosäätiön nykyinen toimitusjohtaja **Kimmo Antila** siirtyi Tampereen historiallisten museoiden johtajaksi 17.10.2022.

Ahvenanmaan uutuuksia

Ahvenanmaan ensimmäisen maakuntaneuvoksen **Carl Björkmanin** (1873–1948) syntymästä tuli kuluneeksi 150 vuotta 15.2. Syntymäpäiväsankaria juhlittiin muotokuvapostimerkillä, jonka on muotoillut **Johanna Finne**.

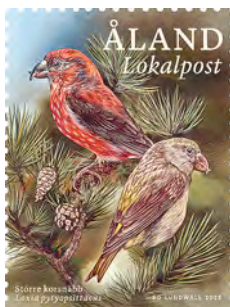
Vuoden lintupostimerkki esittelee 15.3. isokäpylinnun (*Loxia pytyopsittacus*), jonka ruotsalainen taitelija

Bo Lundwall on maalannut. Isokäpylintu on luultavasti ensimmäistä kertaa kuvattuna postimerkissä.

Europa-postimerkkisarjan teemana on 2023 rauha. Merkin suunnittelukilpailun voitti Luxemburgin postin ehdotus (**Linda Bos** ja **Runa Egilsdottir**). Eurooppa-päivänä 9.5.2023 ilmestyy Ahvenanmaalla kuitenkin Åland Postin kilpaluun osallistunut

oma ehdotus, jonka loi kuvittaja **Sofia Pusa**.

Päivän kolmas merkki kuvaa perinteistä laivanrakennusta Ahvenanmaalla: jahti Alanta on rakennettu limisaumalla – se on hyväksytty Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon. Merkin suunnitteli australialainen **Danelle Bergström**.

Tulevia tapahtumia

Maaliskuu 2023

RIIHIMÄKI: Kansallinen RiiHeX 2023, 24.–26.3.2023 Riihimäen Urheilutalo.

Maaliskuu 2023

FORSSA: Forssan Keräilytapahtuma lauantaina 8.4. kello 10–15 Kerhotalo, Kuhalankatu 17, Forssa.

Kesäkuu 2023

GARÐABÆR: Pohjoismainen NORDIA 2023, 2.–4.6.2023 Garðabær Islanti, lähellä Reykjavikia.

Huhtikuu 2024

JOENSUU: Kansallinen JOEX24, 13.–14.4.2024, Hotelli Kimmel, Joensuu.

TAMPERE: Postimuseon näyttelyt:

Paketoidut unelmat 14.10.2022–17.9.2023, Postimuseo, Vapriikki, Tampere.

Kiltit lastenlehdet 29.11.2022–5.3.2023

Voimaa taiteesta – Marjaliisa Pitkärannan viimeiset kuvitukset 7.3.–7.5.2023

Kohti kesää – Virpi Pekkalan maksimipostikortteja 9.5.–6.8.2023

Verkossa:

Postitiet

Terveiset Suomesta 1.6.2023–

Aamukahvi ja tuore lehti

Merkillepantavia ilonaiheita – näyttely omakuvapostimerkeistä

Postin puvut kautta aikojen

Parhain terveisin – postikortti 150 vuotta

Posti pääjohtajat

Signe Hammasten Jansson

Tavastforum-kerhojen yhteystiedot

FORSSAN FILATELISTIKERHO

Puheenjohtaja Kari Tapola

puh. 040 503 5675, kari.tapola@gmail.com

Varapuheenjohtaja Olli Saarinen

ollisaarinen@elisanet.fi

HYVINKÄÄN POSTIMERKKIKERHO

Puheenjohtaja Jari Lärkä

040 525 2162, jari.larka@vantaa.fi

Varapuheenjohtaja Antti Heinonsalo

0400 709 912, antti@ah-hifisystems.fi

Sihteeri/jäsenasiat Kimmo Matinlassi

040 755 3711,

kimmo.matinlassi@altiacorporation.com

HÄMEENLINNAN POSTIMERKKIKERHO

Puheenjohtaja Leo Konu

0400 520 697, leo.konu@pp.inet.fi

Sihteeri Esa Kärkäs 0400 484 737

esa.karkas@ovalpoint.com

Kerhomestari Kalle Pispä

040 724 7329, kalle.pispa@luukku.com

LAHDEN POSTIMERKKIKERHO

Puheenjohtaja Pekka Taitto

0400 710 145, pekka.taitto@luukku.com

Kerhon yhteyshenkilö Jouni Hynynen

050 402 6920, jouni.hynynen@hotmail.com

RIIHIMÄEN POSTIMERKKEILIJÄT

Puheenjohtaja Heikki Virtanen

044 536 2097, pikkuhessu82@gmail.com

Varapuheenjohtaja Kari Lindholm

040 755 4340, kari.lindholm@luukku.com

Kerhon yhteyshenkilö

Markku Koivuniemi 040 723 5562

TOIJALAN POSTIMERKKEILIJÄT

postia@toijalanpostimerkkeilijat.fi

Varapuheenjohtaja Veli Peltonen

VALKEAKOSKEN FILATELISTIT

Puheenjohtaja Heikki Heino

040 779 8416

Sihteeri Kari Peltola

0400 697 998, kari.peltola@isannointipeltola.fi

RiiHeX

2023

24.-26.3.2023 Riihimäen Urheilutalo

**HYVINKÄÄN
POSTI-
MERKKIKERHO R.Y.**

Näyttelyluettelo

JOEX24

KANSALLINEN POSTIMERKKINÄYTTELY
JOENSUU KIMMEL 13.-14.4.2024

Kuva: Lev Karanov

Kansallinen postimerkkinäyttely

www.joex24.fi

Aukioloajat (vapaa sisäänpääsy)

Lauantaina 13.4.2024 klo 10.00- 17.00

Sunnuntaina 14.4.2024 klo 10.00- 15.00

RiiHeX2023 -postimerkinäyttely

Riihimäen Urheilutalo, Pohjolankatu 6, 11120 Riihimäki

Näyttelyn aukioloajat:

Perjantai 24.3. kello 10–19

Lauantai 25.3. kello 9–17

Sunnuntai 26.3. kello 9–13

Yleisöllä on näyttelyyn vapaapääsy! Tervetuloa!

Perjantaina ja lauantaina järjestetään klo 12.30 alkaen kaikille avoin tutustumiskierros näyttelyn kokoelmiin. Kierros lähtee kehyksen 1 luota. Kierrokset vetää Riihimäen Postimerkkeilijöiden kunniapuheenjohtaja Esa Aaltonen. Tule mukaan tutustumaan kokoelmiin Esan asiantuntevalla opastuksella!

RiiHeX2023 Palmares-palkintojenjakoillallinen järjestetään Teatterihotellin 2. kerroksen ravintolassa lauantaina 25.3. klo 19.00 alkaen. Liput ennakoon riihex2023@gmail.com!

Lauantaina 25.3. järjestetään Teatterihotellilla erikoisohjelmaa:

kello 13-14 Aitoutustoimikunnan kokous, 1.krs kokoustila (vain erikseen kutsutuille)

kello 14-17 Suomen Filatelistiliiton keskustelutilaisuus, 2.krs kokoustila (vain erikseen kutsutuille)

kello 17-17.30 Tietoisuuskierros eksperttitoiminnan uusista tuulista - Ari Muhonen & Kari Lehtonen, 2.krs kokoustila

Näyttelyasettajilla on mahdollista saada tuomaripalaute kokoelmalleen sunnuntaina 26.3. kello 10-13. Varaa oma aikasi RiiHeX2023-infopöydältä!

Riihimäen Urheilutalon Cafe Bar Sportti palvelee näyttelyvieraita näyttelyn aukioloaikoina.

Sportin sisäänkäynti on aulasta, Pohjolankadun puolelta. Sportti tarjoilee näyttelyvieraille maukasta lounasta perjantaina ja lauantaina kello 12-14 edulliseen 14 € hintaan. Saatavilla normaalien kahvilatuotteiden lisäksi myös pientä suolaista/makeaa syötävää ja monipuolisesti virvokkeita (A-oikeudet).

Sisällys

Näyttelyn aikataulu	11
Tervehdykset	12–15
- Riihimäen kaupunginjohtaja, Jouni Eho	12
- Suomen Filatelistiliitto, Petteri Hannula	13
- Hyvinkään Postimerkkikerho, Jari Lärkä	14
- Riihimäen Postimerkkeilijät, Heikki Virtanen	15
Näyttelytoimikunta, tuomariston apuna ja kummit	16
Tuomaristo	17
Riihimäen historiaa	18
Kunniapalkinnot	22
Pohjakartta	24–25
Kokoelmaluettelo	27–36
Riihimäen Postimerkkeilijät	39–44
Hyvinkään Postimerkkikerho	46–49
Riihimäen–Hyvinkään alueen leimoista	51–61
- Riihimäki	51–53
- Hausjärvi	54
- Hyvinkää	55–56
- Loppi	56–57
- Janakkala	57–61

Arvoisat RiiHeX2023-postimerkinäyttelyn osallistujat, Tervetuloa Riihimäelle!

Riihimäellä on tällä hetkellä hyvä kehitysvaihe silmässä. Kaupungin sijainti Helsinki–Tampere-kasvukäytävällä on erinomainen. Moottoritie ja päärata mahdollistavat sekä elinkeinoelämän että asumisen näkökulmasta hyvät toimintaedellytykset.

Riihimäki on yksi Suomen tiiviimmistä kaupunkirakenteista, puhummekin vastustamattomasta vartin kaupungista. Olemme hakemassa Asuntomessuja vuodelle 2027. Asemanseutu kasvaa ja kehittyy seuraavina vuosina muun muassa Riihimäen Voimalan uudella tulemisella. Yli 90 prosenttia väestöstämme asuu 10 minuutin säteellä rautatieasemasta.

Kaupungissa on monipuolinen kulttuuritarjonta. Lasimuseo, kaupunginmuseo, taidemuseo ja metsästysmuseo muodostavat kiinnostavan kokonaisuuden päiväkävijöille. Laadukas teatteritarjonta ja satsaukset lasten ja nuorten taiteenperusopetukseen (TPO) ovat ylpeydenaiheitamme.

Olemme myös profiloituneet korkean osaamisen kaupunkina erityisesti robotiikassa, joka on integroitu perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen. Tavoitteenamme on olla Robotiikan pääkaupunki.

Toivon, että postimerkinäyttely on onnistunut ja toivotan teidät uudelleen tervetulleeksi kaupunkiimme.

Postimerkkeily on perinteikäs ja kansainvälinen harrastus – kenties Riihimäelle saadaan joku vuosi aidosti kansainvälinen tapahtuma!

VR:n junan kuuluttajaa siteeraten: Seuraavana Riihimäki!

Jouni Eho
Kaupunginjohtaja

Suomen Filatelistiliitto onnittelee Riihimäen Postimerkkeilijöitä ja Hyvinkään Postimerkkikerhoa

Filatelistiliiton hallitus tietäen Riihimäen Postimerkkeilijöiden ja Hyvinkään Postimerkkikerhon harjaantuneen kyvykkyyden monipuoliseen laadukkaaseen toimintaa oli varsin levollinen myöntäessään näille jäsenyhdistyksilleen valtuutuksen kansallisen postimerkinäyttelyn järjestämiseksi. Voin jopa sanoa olevani ilahtunut, että nämä yhdistykset tarttuivat toimeen.

Kansallisen näyttelyn järjestäminen on vastuullinen ja haastava ponnistus. Se vaatii näyttelyn järjestäjiltä määrätietoista vuosia kestänyttä ennakkotyötä, johon näyttelytoimikunnan jäseniltä kuluu varsin kunnioitettava määrä talkootyötä.

Tuon työn tulokset ovat nyt nähtävillämme ja voi todeta sen olevan mainio: runsas ja monipuolinen tarjonta kivoja kokoelmia, joista vielä merkille pantava osa on aivan uusia. Kerrassaan mainiota on vielä se, että aivan uusia näytteilleasettajia on lähtenyt mukaan monia. Näyttelyfilateliala voi hyvin ja vahvasti.

Nauttikaamme näyttelyn monipuolisesta tarjonnasta!

Petteri Hannula
Suomen Filatelistiliiton puheenjohtaja

Hyvinkää ja Riihimäki tekivät sen taas

Riihimäen Postimerkkeilijät ja Hyvinkään Postimerkkikerho tekevät sen jälleen eli järjestävät taas yhdessä postimerkinäyttelyn. Tällä kertaa ei ole kysymys kerhojen vuosipäivien vuoksi järjestettävästä kerhonäyttelystä, vaan vuoden ainut kansallinen näyttely. Tuollaisen kansallisen näyttelyn järjestäminen on ensimmäinen kerta Hyvinkää–Riihimäki-akselilla. Lähiseuduilla Hämeenlinnassa ja Järvenpäässä on vuosien varrella järjestetty useiden vuosien aikana kansallisia näyttelyitä.

Nyt on siis Hyvinkään ja Riihimäen kerhojen vuoro. Tuollaisen kansallisen näyttelyn järjestely vaatii aktiivisen ydinjoukon, jolla on langat käsissään. Tuollaiseen ”nyrkkiin” on saatu aktiivinen porukka sekä Hyvinkäältä että Riihimäeltä. Suuret kiitokset jo tässä vaiheessa suuresta ja aktiivisesta työpanoksesta näyttelyn järjestämisessä. Unohtamatta monia muitakaan aktiivihenkilöitä molemmista kerhoista. Lisäksi näyttelyn kasaukseen kaivataan tietenkin aktiivista ”rivijäsenistön” panosta.

Riihimäen kerhon jäsenet ovat jo monien vuosien varrella osallistuneet kansallisiin ja kansainvälisiin näyttelyihin vieläpä hyvin saavutuksin. Hyvinkään kerhossa on ollut enemmänkin niin sanottuja peruseräilijöitä, mutta tähän näyttelyyn on tulossa kokoelmia Hyvinkään kerhon jäseniltäkin. Filatelian saralla tarvitaan monenlaisia harrastajia, eikä sellaisella saa olla vastakkainasettelua, jotta filatelia pärjää muuttuvassa maailmassa.

Toivotaan, että näyttely tavoittaa Suomen filatelistit sekä lähialueiden asukkaat. Uskon, että näyttelyssä on jokaiselle mielenkiintoista katsottavaa huippufilatelian saralta sekä tutustumista ”tavallisen keräilijän” mielenkiintoiisiin kokoelmiin.

Ai niin, meinasin unohtua. Riihimäen Postimerkkeilijät täyttää 75-vuotta, joka määritteli tämän näyttelyn ajankohdan. Onnea siis vielä aktiiviselle kerholle, joka on ollut aktiivinen filatelian saralla useilla eri sektoreilla. Kuinkahan monta juna on kulkenut 75-vuoden aikana Riihimäen aseman ohi?

Jari Lärka
puheenjohtaja
Hyvinkään Postimerkkikerho ry

Tervetuloa RiiHeX2023 -postimerkinäyttelyyn!

RiiHeX2023 on ensimmäinen kansallinen postimerkinäyttely Riihimäellä. Näin Riihimäen Postimerkkeilijöiden 75-vuotisjuhlavuonna voi vain todeta, että jo olikin aika järjestää se. Yksin ei kuitenkaan olisi tähän uskallettu lähteä, mutta onneksi naapurikerhomme etelästä lähti innokkaasti projektiin mukaan. Kertoohan jo näyttelyn nimikin selvästi, että kyseessä on kahden kerhon yhteistyö: **Rii**(himäki)**H**(yvinkää)**eX**(hibition).

Näyttelytoimikunta haluttiin tahallaan pitää pienenä, meitä on ollut siinä vain neljä henkilöä; minä ja Jarmo Riihimäeltä sekä Antti ja Kimmo Hyvinkäältä. Totta kai, kansallisen postimerkinäyttelyn järjestämisessä on paljon puuhaa ja täytyy ottaa huomioon erilaisia asioita, joista jotkut vaativat erikoisosaamista, joihin on sitten saatu kiitettävästi apua molempien kerhojen jäseniltä. Positiivinen suhtautuminen näyttelyyn on näkynyt molemmissa kerhoissa, sekä myös kerhojen ulkopuolella. Toivon suuresti, että myös itse näyttely vastaa siihen osallistuvien odotuksia.

Pääosan esittäjä, eli itse näyttely vaikuttaa ainakin omasta mielestäni todella monipuoliselta. Olemme saaneet mukaan yhteensä 127 kokoelmaa, joka on laajuudeltaan 504 kehystä. Kokoelmia on laidasta laitaan – jo huippupisteitä saaneita kokoelmia ja täysin uusia. Uusien kokoelmien osuus onkin lähes puolet kilpailuluokkien kokoelmista. Ja tämä, jos joku, on positiivinen asia. Varsinkin näin aihe- ja avoimen filatelian ystävänä olen erittäin innostunut siitä, että mukana on näissä kahdessa luokassa yhteensä 27 kokoelmaa. Avoimen filatelian kokoelmien määrä 19 lienee tämän kilpailuluokan tähänastinen ennätys kansallisessa näyttelyssä.

Eniten olen ylpeä ja innostunut siitä, että 75-vuotisjuhlan kunniaksi Riihimäen Postimerkkeilijöiden jäsenet, niin Riihimäeltä kuin muualta ovat aktivoituneet loistavalla tavalla. Kerhomme jäsenien kokoelmia on – kutsuttujen luokka ja vapaa luokka mukaan lukien – mukana yli 50! Nämä kokoelmat ovat lisäksi vielä jakaantuneet lähes kaikkiin mukana oleviin luokkiin, ainoastaan leimamerkit ja ehiöt puuttuvat. Toivon suuresti, että tämä aktiivisuus kerhossamme yltyy entisestään tämän Riihimäen näyttelyn jälkeen ja tulemme jatkossakin näkemään kerhomme jäseniltä hienoja kokoelmia.

Kutsuttujen luokassa olemme halunneet tuoda esille Riihimäkeä ja Hyvinkäätä mahdollisimman paljon, sekä samalla korostaa molempien kerhojen jäsenten keräilyn monialaisuutta. Näytillä on perinteisiä postimerkinäyttelyissä nähtäviä kokoelmia ja niiden lisäksi mm. tulitikkuetikettejä, juomaetikettejä, jääkiekkokortteja sekä seteleitä. Vaikka molempien kerhojen nimessä on mainittu postimerkki, niin jäsenistömme keräilee erilaisia asioita todella laajasti ja toivottavasti saamme myös tämän tuotua esille näyttelyssä!

Toivottavasti viihdytte näyttelyssämme ja muistathan hankkia itsellesi muistoksi tästä ensimmäisestä koskaan Riihimäellä järjestetystä kansallisesta postimerkinäyttelystä tätä varten teetetyt omakuvapostimerkit ja kortit!

Heikki Virtanen
puheenjohtaja
Riihimäen Postimerkkeilijät
RiiHeX2023 näyttelytoimikunta

Näyttelytoimikunta

Heikki Virtanen puheenjohtaja

Antti Heinonsalo

Kimmo Matinlassi

Jarmo Palkia

RiiHeX2023-kummit

Kultakummit

Hannu Elo
Talorakenne Roni Oy

Kummit

Jouko Kaartinen
Ilmojallu
Markku Koivuniemi
Järvenpään Filatelistiseura

RiiHeX2023 kiittää näyttelyä tukeneita kummeja ja mainostajia! KIITOS!

Tuomariston apuna

Juhani Saukkonen
tuomariston sihteeri

Kari Lehtonen ekspertti

Ari Muhonen ekspertti

Tuomaristo

Jukka Mäkinen puheenjohtaja

Jussi Murtosaari

Jukka Mäkipää

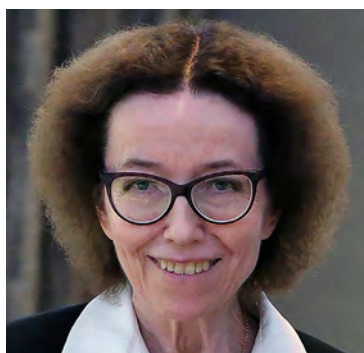
Petteri Hannula

Janne Sahlstein

Juhani Pietilä, tuomariston asiantuntija

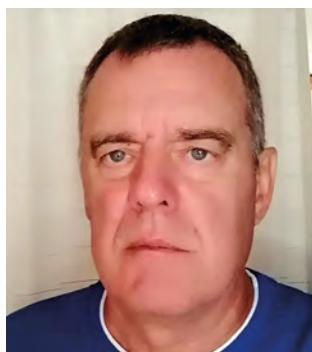
Seija-Riitta Laakso

Jari Majander

Risto Pitkänen

Allan Pihl

Harry Dunkel, harjoittelija

Ari Jurvanen, harjoittelija

Kolmen jalan Riihimäki

Timo Salminen

Olipa kerran kylien takamailla torpparikulmakunta, josta kasvoi kaupunki. Näin voisi tiivistää Riihimäen syntyhistorian. Ennen 1850-luvun loppua ei ollut olemassa Riihimäkeä vaan torpparien harvaan asuttama seutu Hausjärveen kuuluneiden Karan, Ryttylän ja Herajoen kylien välisellä syrjäkulmalla.

Suomen suuriruhtinaskunnan liikennepoliitikka kuitenkin tavoitteli sisämaan saattamista yhteyteen rannikon satamien kanssa, ja niinpä päädyttiin ensiksi rakentamaan rautatie Helsingistä Hämeenlinnaan. Rakennustyö toteutettiin vuosina 1857–1862, ja sitä varten oli perustettava työasemia säännöllisin välein ratalinjan varrelle. Yksi uusista työasemista sai nimekseen Riihimäki. Työasemasta tuli myös yksi uuden rautatien ensimmäisistä asemista.

Varsinaisen kehityssysäyksen Rii-

himäki sai, kun siitä tuli idän rautatien haaraautumiskohta. Liikenne Lahteen alkoi syksyllä 1869 ja Pietariin syksyllä 1870. Rautatieliikenteen alkaessa 1862 Riihimäellä oli noin 1 200 asukasta, jotka olivat pääasiassa rautatieläisiä, ja luku alkoi kasvaa vasta 1870-luvulla. Koko paikkakunta seisoj vahvasti yhden jalan eli rautatien varassa. Rautatie pysyi Riihimäen määräävimpänä ominaisuutena pitkälle 1900-luvulle saakka: paikkakunnan muu kehitys tapahtui rautatien ansiosta ja pitkälti myös ehdoilla.

Rautatie toi Riihimäen aseman läheisyyteen teollisuuden, paikkakunnan toisen tukijalan. Teollistuminen alkoi 1890-luvulla, mutta vauhtia se sai seuraavalla vuosikymmenellä **H. G. Paloheimon** (1864–1919) perustaessa paikkakunnalle sahan. Hän rakennutti myös kapearaiteisen rautatien Rii-

himäeltä Lopen Kesijärvelle; rautatie toimi 1907–1954. Kohta tuli myös lasitehdas ja 1920-luvulla asetehdas. Teollisen mittakaavan lasinvalmistus on päättynyt, mutta sahatoiminta ja aseiden valmistus jatkuvat paikkakunnalla yhä. Sahan ympärille 1900-luvun mittaan kehittyneet muut puu- ja tiiliteollisuuden haarat ovat kuihtuneet pois.

Rautatien myötä Riihimäestä tuli myös varuskuntapaikkakunta, kun venäläistä sotaväkeä sijoitettiin asemakylään vuonna 1913. Tästä muodostui Riihimäen kolmas jalka. Varuskunta toimii nykyisinkin.

Rautatie- ja teollisuuspaikkakuntana Riihimäki on aina ollut poliittisesti jakautunut. Vuoden 1918 sisällissodassa paikkakunta oli punaisten hallussa, kunnes saksalaiset valtasivat sen huhtikuussa. Varuskunnassa toimi sodan jälkeen yksi Suomen suurimmista vankileireistä.

Hämeenkatu vuonna 1927 paikkakuntalaisen Ilmolan valokuvaamon valokuvapostikortissa, joka on kulkenut Riihimäeltä Helsinkiin 1932. Kirjoittajan kokoelma.

Riihimäelle valmistui uusi rautatieasema ja postitalo vuonna 1935. Tunte mattoman kuvaajan valokuva 1950-luvun puolivälistä. Kirjoittajan kokoelma.

Riihimäestä tuli oppikoulu- paikkakunta 1905, kun asemakylään perustettiin yksityinen yhteiskoulu, jonka ensimmäiset ylioppilaat valmistuivat 1914.

Riihimäki itsenäistyi kauppalaksi vuoden 1922 alussa. Paikkakunnalla oli silloin noin 7 000 asukasta. Vuosikymmenen loppuun mennessä väkimäärä kasvoi yli 9 000:een, ja 10 000:n raja ylitettiin 1939. Kasvava kauppalaksi alkoi saada vähitellen kaupunkimaisempaa ilmettä.

Jos rautatie, teollisuus ja varuskunta olivat rauhan aikana merkittäviä paikkakunnan kasvattajia, sodan oloissa niistä tuli uhka, joka veti vihollisen pommittajia puoleensa. Riihimäki kärsi suuria pommitustuhoja joulun 1939 ja kevään 1940 välillä, mutta vuosina 1941–1944 sitä ei pommitettu.

Sotien jälkeiset vuodet toivat Riihimäelle uusia asukkaita varsinkin Karjalan Antreasta sekä uutta

teollisuutta. Kuntarajoja muutettiin vuoden 1947 alussa, jolloin Karan kylä palautettiin Hausjärvelle ja vastineeksi saatiin aseman tuntumassa rautatien itäpuolella sijaitseva Patastenmäki. Väkiluku hyppäsi 1940-luvun loppuun mennessä yli 15 000:een, ja seuraavalla vuosikymmenellä Riihimäki olikin Suomen suurin kauppalaksi. Kaupunkioikeudet se sai vuonna 1960 yhdessä Hyvinkään, Kouvolan, Salon, Seinäjoen ja Rovaniemen kanssa.

Erityisesti 1950-luku näkyy voimakkaasti myös Riihimäen keskustan kaupunkikuvassa: rakennettiin niin liike- ja asuintaloja kuin kouluja, ja entinen puukauppalaksi muuttui lopullisesti kivikaupungiksi.

Toisaalta väkiluvun kasvu hidastui 1950-luvun jälkeen: 1960-luvun lopussa asukkaita oli runsaat 22 000, ja kaksi vuosikymmentä myöhemmin vajaat 25 000. Suuri osa paikkakunnan perinteisestä

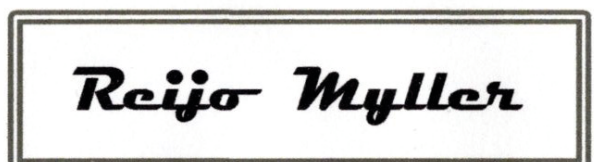
teollisuudesta hävisi 1970-luvulta alkaen: sahan yhteyteen syntyneet puu- ja tiiliteollisuuslaitokset lopettivat toimintansa, ja lasitehtaan loppukin koitti vuonna 1990. Saha ja Sakon asetehtaat kuitenkin pysyivät, rautatien merkitys oli edelleen keskeinen, ja varuskunnan kehittäminen jatkui.

Uutta teollisuuttakin syntyi vähitellen, ja 2000-luvulla oli uuden nopeamman kasvun aika. Väkiluku alkoi kolkutella 30 000:n rajaa, jota ei kuitenkaan ole tähän mennessä ylitetty. Viime vuosina suunta on ollut loivasti laskeva.

Kaupungin keskusta-alue ei ole laajentunut mainittavasti 1960-luvun jälkeen, mutta uutta asutusta on rakennettu keskustan ympärille. Kaupunkikuvallisesti näkyvin laajennus oli 1970-luvun alussa käynnistynyt ja 1980-luvun loppupuolelle asti jatkunut Peltosaaren kerrostaloalueen rakentaminen rautatieasemaa vastapäätä radan itäpuolelle.

Rautatieristeyksen merkitys väheni erityisesti Keravan–Lahden-oikoradan valmistuttua syksyllä 2006, mutta Riihimäki on edelleen merkittävä vaihtoasema sekä lähi- ja kaukoliikenteen että idän ja pohjoisen suuntien välillä.

Postihistoriallisesti Riihimäen keskipiste oli 1960-luvun alku-vuosien asti rautatieasemalla tai aseman välittömässä tuntumassa. 1960-luvulta 1980-luvulle, postitoimipaikkoja oli enimmillään viisi. Posti lopetti viimeisen oman toimipaikkansa kaupungista 30. syyskuuta 2016.

L A S I S m i

Lasismi valmistaa studiossaan Riihimäen vanhalla lasitehtaalla käsityönä monenlaisia lasitöitä. Tilaustyönä puhalletaan taiteilijoiden uniikitöitä ja muotoilijoiden piensarjatyöitä sekä kaikenlaista siltä väliltä.

Valmistamme myös omaa tuotantoa ja taidelasia monenlaisin puhallus- ja hiontateknikoin ja sitä on nähtävillä myymälässämme sekä näyttelyissä.

RiiHeX2023 -näyttelymitali on valmistettu Lasismissa, sen on suunnitellut Kaappo Lähdesmäki. Mitalit on valettu muottiin, hiekkapuhallettu ja kaiverrettu.

Tervetuloa studioomme katsomaan lasinpuhallusta
ja tekemään ostoksia myymäläämme!

Osuuskunta Lasismi

Lasitehtaanaukio 2

11910 Riihimäki

044 3493400

www.lasismi.fi

L A S I S m i

Myrr®

Ulkona & sisällä

Palauta järjestys

Torju lentävät ja ryömivät hyönteiset tehokkaasti.

muurahaiset.fi

RiiHeX2023 kunniapalkinnot

Mestaruusluokan Grand Prix: Oy
Hellman Huutokaupat, Iittala Alvar
Aalto Maljakko

Kilpailuluokkien paras: Suomen Filatelistiliitto, Oiva Toikka Pekkasiini

Jarmo Palkia, Arabia Selma Norsu

Jukka Mäkinen, Aimo Okkolin
Nimipäivä -maljakko (Riihimäen
lasi)

Markku Koivuniemi, Iittala Alvar
Aalto vati

Suomalaisen Filatelian
Edistämissäätiö, Ritva-Liisa
Pohjalainen Runo-maljakko

AB Philea, Lautanen

Petteri Hannula, Victorinox
veitsisarja

Heikki Virtanen Egypti, Pyramidit papyrus -taulu

Riihimäen Postimerkkeilijät ry, Ahvenanmaa laivat -postimerkkitaulusarja

Hyvinkään Postimerkkikerho ry, Hyvinkää – Postikorttien kertomaa -kirja

Janne Nikkanen, Tamara Aladin Safari -maljakko (Riihimäen lasi)

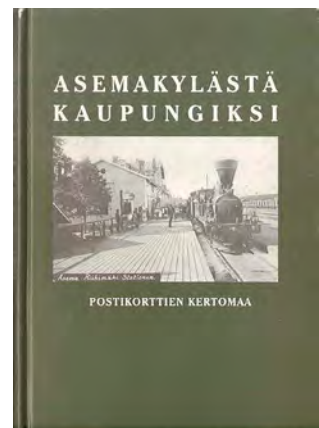
Äänestysarpajaisten voittaja 1: Markku Koivuniemi, 150 tarinaa – suomalainen postimerkki 150 vuotta -kirja

RiiHeX2023 kokoelmien yleisön suosikki -voittaja: Riihimäen Postimerkkeilijät ry, Suomen postimerkit ja postimerkkivihkot 2017

Vapaan luokan yleisöäänestyksen voittaja: Riihimäen Postimerkkeilijät ry, Postimerkkivuosi 2012 -kirja

Äänestysarpajaisten voittaja 2: Riihimäen Postimerkkeilijät ry, Asemakylästä kaupungiksi – postikorttien kertomaa -kirja

RiiHeX2023 kiittää kaikkia kunniapalkintoja lahjoittaneita!

NÄYTTELYTILA

1

217 - 234 235 - 252

2

181 - 198 199 - 216

3

145 - 162 163 - 180

4

109 - 126 127 - 144

5

73 - 90 91 - 108

37 - 54 55 - 72

1 - 18 19 - 36

469 - 486

433 - 450

397 - 414

361 - 378

325 - 342

289 - 306

253 - 270

11

12

13

14

1

HÄTÄ EXIT

1. AB Philea

2. Suomen Postimerkkilehti

3. Suomen Numismaattinen Yhdistys

4. Hyvinkään Seudun Numismaatikot

5.

11.

12. Postimuseon Ystävät

13-14. Oy Hellman Huutokaupat

15-16. Merkki-Albert

6

7

8

9

KAUPPIAAT

KATSOMO

487 - 504

451 - 468

415 - 432

379 - 396

343 - 360

307 - 324

271 - 288

6

7

8

9

10

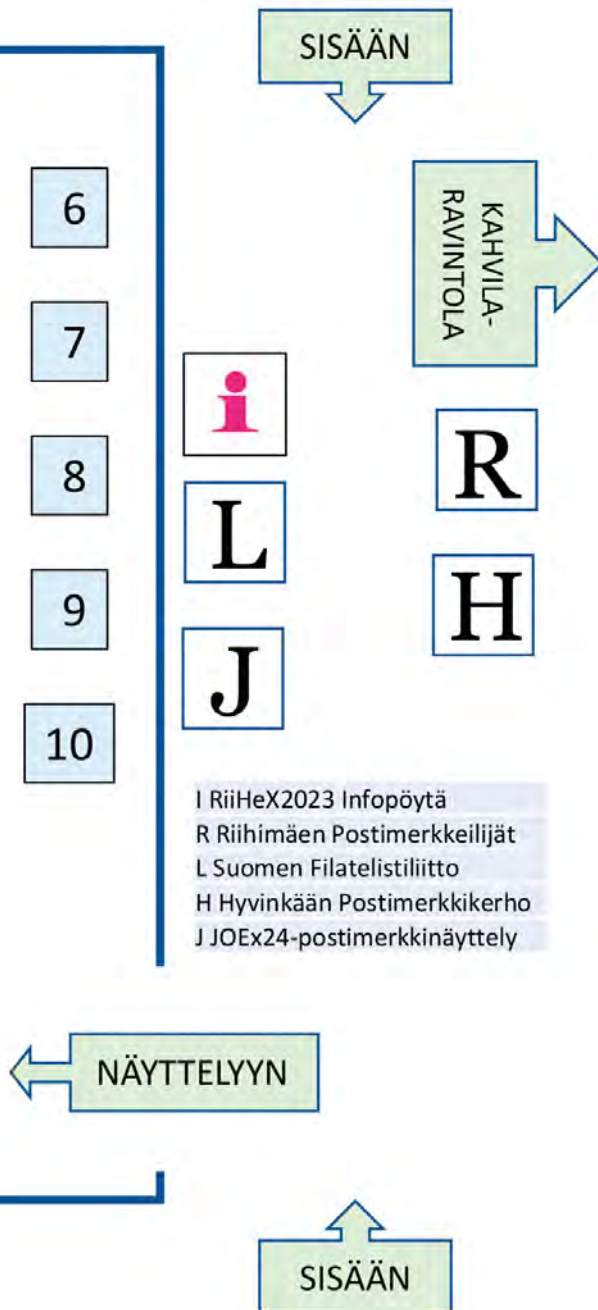
5

16

Olli Saarinen

-10. Systeemi.net /

Vesa's Worldwide Stamps

• **ICEPRO**

Itä-Suomen Turvatalo

ISTT

www.italasuomenturvatalo.fi

RiiHeX2023-postimerkkinäyttelyn osallistajat

No Nimi

Kehykset

KUTSUTTUJEN OSASTO

- 1 Aaltonen Esa: Emäpitäjä Hausjärven ja Riihimäen postihistoriaa** 1-4 (4)
Emäpitäjä Hausjärven ja Riihimäen postihistoriaa alkaen 1700-luvulta. Kokoelmassa esitellään alueen postileimoja sekä postin kulkuun liittyviä postilähetystyksiä, kuten rautatie-, sotilas-, lento-, ym. postia.
- 2 Aaltonen Mika: Riihimäen postihistoriaa** 5-6 (2)
Kokoelmassa esitetään Riihimäen alueen postihistoriaa ja leimoja varhaiskirjeistä alkaen.
- 3 Aaltonen Esa: Riihimäkeläisiä tulitikkuetikettejä** 7 (1)
Kokoelmassa on esillä riihimäkeläisten yritysten tulitikkuetikettejä.
- 4 Aaltonen Esa: Riihimäkeläisiä juomaetikettejä** 8 (1)
Riihimäkeläisen olut- ja virvoitusjuomateollisuuden käyttämiä etikettejä.
- 5 Myller Reijo: RIIHIMÄKI postikorteilla 1900-luvun alusta - 2010-luvulle** 9-13 (5)
Kehyksillä postikortteja Riihimäeltä yli 110 vuoden ajalta, hyvässä epäjärjestyksessä.
- 6 Heinonsalo Antti: Hangö-Hyvinge rautatie** 14-15 (2)
Hangon ja Hyvinkään välisen rautatien postinkulun historiaa postilähetystyksiin, leimoin, dokumentein ja kortein.
- 7 Heinonsalo Antti: Hyvinkään kirkot postikorteilla** 16 (1)
Heikki Moisio in memoriam, 2022 edesmenneen Hyvinkään postimerkkikerhon pitkäaikaisen jäsenen muistoksi yhden kehyksen otos hänen kokoelmistaan.
- 8 Mikael Collan, Esko Seitsonen, Hannu Kauppi: 1940-1941 Via Siberia** 17 (1)
This exhibit presents the use of the postal route for Finnish mail that went to Moscow and via Siberia to Vladivostok and forward, after the summer 1940 and until the beginning of Operation Barbarossa June 22nd, 1941. The route was the "normal" route for land-based mail to East-Asia, but was used on this occasion also for parts of Europe, US and Canada, and Central- and South-America.
- 9 Mäkinen Jukka: The 1881 Revenue Stamp Issue of Finland** 18-24 (7)
Laaja erikoiskokoelma Suomen leimamerkkimallista 1881. Kokoelma esittää runsaasti alan harvinaisuuksia kuten suurimpia tunnettuja ryhmiä ja frankeerauksia, sekakäyttöjä muiden julkaisujen kanssa, harvinaisia leimauksia ja laajan valikoiman merkkien käyttöjä eri tyyppisillä asiakirjoilla. Erityinen painotus on harvinaisissa sekahammasteissa ja virhepainoksissa (MARKKA-virheet ja käänteiset kehykset) sekä harvinaisissa alalajeissa, joista eräitä tunnetaan vain yhdestä muutamaan kappaleeseen.
- 10 Leppänen Jarkko: Kiakkoo ylämummoon - Johranto Jutin hokikiäleen** 25 (1)
Timo "Juti" Jutila on yks Suomen suurista kiakkoilijoista.
Jutia on sanottu mm. suomalaisen kiakkoilun ikoniks. Juti on luanu oman hokikiälän, jota ei osaa kekääm muu, mutta kaikki kiakkoo seuraavat sen tuntee.
- 11 Virtanen Heikki: Suomalainen jääkiekko - lyhyt oppimäärä** 26-27 (2)
Kokoelmassa esitellään suomalaisen jääkiekon historiaa erilaisten keräilyesineiden avulla.
- 12 Virtanen Heikki: Suomalaisia seteleitä yli sadan vuoden ajalta** 28 (1)
Kokoelmassa esitetään suomalaisia setelirahoja aina vuodesta 1898 Suomessa liikkeelle laskettuihin euroseteleihin saakka.
- 13 Virtanen Heikki: Matka maailman ympäri setelien avulla** 29 (1)
Kokoelmassa matkataan kuvitteellisesti maailman ympäri erilaisten setelien mukana.
Kokoelmassa esitetään seteleitä 60 maasta.
- 14 Virtanen Heikki: Esittelyssä Nolla Eurot** 30 (1)
Kokoelmassa esitellään vuonna 2015 lanseerattuja nolla-euroseteleitä Suomesta ja maailmalta.

ARVOSTELUOSASTO MESTARILUOKKA

- 15 Nieminen Kai: Grand Duchy of Finland 1856 - 1875** 31-38 (8)
The aim of this exhibit is presented the first three issues of Finland stamps, including paper varieties, different rouletted perforations, double printings, off-sets, stitch watermarks, unused stamps, mixed frankings, different cancellations in domestic and foreign countries, postal items with different postal rates in inland and foreign countries.

16 Tuori Jussi: Finnish revenue issues 1881 and 1891 39-46 (8)

I treat the issues in traditional way, value by value. Stamps (colours, perforations, Charta Sigillata Control imprints, rarity) and the documents (valid decree, tax rates, rarity etc.) are analyzed. There exist a survey of rarity with today's collectors. Practically all different varieties and rarities are included.

17 Virtanen Heikki: The Presidents of Finland 47-54 (8)

Kokoelmassa esitellään kaikki Suomen 12 presidenttiä erilaisten filatelisten ja ei-filatelisten kohteiden avulla.

18 Nikkanen Janne: Historic old Tallinn in postcards 55-62 (8)

Tallinnan kaupunki, linna, perustettiin 800 vuotta sitten Toompealle. Vanhakaupunki perustettiin 1200-luvulla. Tämän ympärille kaupungin suojaksi rakennettiin kaupungin muuri 1200-1400-luvuilla, kuitenkin osa muurin porteista purettiin 1800-luvulla. Satama kehittyi kaupungin myötä ja siitä tuli sotasatama 1700-luvulla. Katriorgin puisto perustettiin ja 1800-luvulla kaupungin vallitukset muutettiin puistoiksi. Samalla kaupunkiin liitettiin lisää alueita ja Tallinna poistettiin venäläisten linnoitus-kaupunkien listalta. Uusi keskikaupunki syntyi uuden torin perustamisen myötä 1896. Esitän Tallinnan historian kronologisesti ja kokoelman rakenteen kaupunginosittain käyttäen mahdollisimman harvinaista materiaalia.

PERINTEISEN FILATELIAN LUOKKA

19 Aaltonen Esa: Finland Oval and Serpentine Rouletted Stamp Issues 63-68 (6)

This exhibit introduces Finland's first three stamp issues; oval issue of 1856, serpentine rouletted kopeck-value issue of 1860 and serpentine rouletted penni- and markka value issue of 1866. Issues are introduced with stamps and postal items. Exhibit contains specialities, groups and numerous different type of cancellations.

20 Saarikoski Jorma: Finland ovals and roulettes 1856 - 1866 69-73 (5)

Of the model 1856 Oval stamps presented are both values with color shade and paper variations, and also several postal items of both values. Model 1860 kopek-valued serpentine-rouletted stamps are presented with colors shades and cliché settings, including several postal items of both values. Model 1866 penni-valued serpentine-rouletted stamps are presented with paper variations and color shades, color errors and also several postal items.

21 Koponen Olavi: FINLAND 1856-66 74-77 (4)

Erikoiskokoelma.

22 Korhonen Markku: FINLAND 1856-1884 78-83 (6)

Collection includes the four first issues of Finnish stamps. It presents different paper types, colors, shades, roulettes and perforations on stamps and dispatches both used and unused. There are also different cancellations and specialities. Stamps are according to the Norma special catalog.

23 Räsänen Mika: Rengasmerkit 1891 84-86 (3)

Kokoelmassa esitetään Rengasmerkeistä kaikki värit ja luetteloidut tyypit käyttämättöminä ja käytettyinä. Myös kattava otos eri paikkakuntien hienoja leimoja merkeillä ja postilähetyksillä on nähtävillä.

24 Kaartinen Tapio: Saarisen malli 1917 - 1930 87-94 (8)

Kokoelma esittelee perinteisen filatelian keinoin Saarisen mallin merkit, monipuolisesti postilähetysksiä sekä muita käyttäjä kyseisten merkkien käyttöajanjaksolta.

25 Siltala Mauri: SAARINEN M-17 DESIGN 1917-1930
-First stamp family of the independent Finland 95-102 (8)

Kokoelmassa esitellään Saarisen M-17 käyttösarjan suunnittelu, käyttöönotto ja kehittyminen päättyen seuraajan, M-30-käyttösarjan, esittelyyn. Esitys perustuu kronologiseen järjestykseen ja siinä käytetään M-17 käyttösarjan esittelyyn leimattujen merkkien ohessa monipuolisesti erilaisia valmistuspoikkeamia (esim. hammastesiirtymät) sekä ulkomaille lähetettyjä ja Suomen sisäisiä postilähetysksiä. Postituoreita merkkejä on käytetty täydentämään kokonaisuutta.

26 Forsblom Anssi: M30 kuvamerkit 103-104 (2)

Malli-30 kuvamerkit esitetään ilmestymisjärjestyksessä, paperilaaduittain, erikoisuudet sekä taksanmukaiset postitteen.

27 Salminen Pauli: Käyttösarja 1954 105-112 (8)

Kokoelma esittelee käyttösarjan 1954 painottaen aluksi koemerkkejä ja ehdotteita ja sitten läpi kokoelman erikoisuuksia (kuten paperiliitos, laskos, tarttuma, hammastesiirtymä, sokkohammas ja töhryinen painanta). Arvokohtaisessa osuudessa esitetään kukin merkki ja lähetys värimääriteltynä kattaen kaikki värisävyt. Lähetykset on valittu osoittamaan merkkiarvon luontaista käyttöä, mutta toisaalta painotettu postitaksojen esittämistä monipuolisesti sekä harvinaisempia käyttötapoja ja kohdemaita. Pääosa tunnetuista mitätöintitavoista tulee materiaalista esille. Lopuksi esitetään yhteys Malliin 1963.

- 28 Kontkanen Juhani: Suomen Yleismerkit Malli/1954** 113-117 (5)
Kokoelma esittää malli/1954 julkaisun merkit postituoreina tilausnumeroittain ja leimattuina, sekä kotimaahan että ulkomaille kulkeneina postilähetyksinä usein myös harvinaisiin kohdemaihin sekä sekapostitteina malli/1930 ja malli/1963 kanssa.
Lisäksi kokoelma esittää Snellman- ja leijona-aiheiset koepainamat.
- 29 Mäntynen Kari: Yleismerkit 1954 - 1961** 118-122 (5)
Kokoelma käsittelee aluksi etulehdellä yleismerkkien historiaa. Ensimmäisillä lehdillä on esitelty kokeilumerkit ja leijonamerkkien kolme eri tyyppiä. Jokaisen merkin ensimmäisellä lehdellä ilmoitetaan ilmestymispäivä, painomäärä, ja tilauserien määrä. Merkkien väreistä on yksittäinen merkki postituoreena ja numerokuusilo. Leimatuissa merkeissä on pyöröleimoja ja rivileimoja. Leimatuissa merkeissä olen pyrkinyt tuomaan harvinaisempia paikkakuntia. Merkeistä on esillä erilaisia poikkeamia esim. siirtymiä ja tarttumuja. Jokaisesta merkistä on myös muutamia sivuja kokokohteella.
- 30 Heinonsalo Antti: Suomen yleismerkit malli 1963** 123-130 (8)
Ensimmäinen rahauudistuksen jälkeinen yleismerkkisarja esitellään maksuarvojen mukaisessa järjestyksessä tuoden esiin merkkimallille tyypilliset erikoispiirteet. Tyyppierot, paperierot, eri liimatyytit, arkkimerkinnot ja painoerät tuodaan esille kokoelman materiaalin avulla. Monipuolinen ja kattava otos erilaisia postilähetyksiä, taksoja ja harvinaisia lomakekäyttöjä kuvaa laajasti merkkisarjan käyttöä omana aikanaan.
- 31 Vuorivirta Martti: Käyttömerkit M-63** 131-138 (8)
M-63 käyttömerkit paperieroin eriteltyinä.
- 32 Mustonen Ilkka: The Finnish Red Cross 1904-1946** 139-146 (8)
The collection presents the Finnish Red Cross history chronologically with postal items from ambulance mail, from different operations in foreign countries, to Red Cross postage stamps from the first issue in 1922 to 1946. The period covers Finnish Red Cross history from the humble beginnings to peaceful postwar time. Collection presents different postal usages, proof prints and printing errors.
- 33 Repo Jari: Suomen Punainen Risti 1904 - 1946** 147-154 (8)
Kokoelmassa esitetään ambulanssileimoja, hyväntekeväisyys- ja Suomen Punaisen Ristin merkkejä lähetyksin ja merkein.
- 34 Olli Marcus: Tampereen paikallisposti 1866 - 1881** 155-156 (2)
Tampereen alueellinen puolivirallinen alueposti oli ainoa laatuaan Suomessa. Se toimi vuosina 1866-1881. Kokoelmassa esitetään kaikki tunnetut seikat näistä merkeistä ja niiden käytöstä.
- 35 Räsänen Mika: Aunus 1919: merkit, väärennetyt ja tekeleet** 157-158 (2)
Kokoelmassa esitetään Aunuksen postimerkit käyttämättöminä ja käytettyinä sekä niiden Saarimallin pohjamerkit. Lisäksi kokoelma sisältää harvinaisia ryhmiä käytettyinä ja käyttämättöminä. Myös postilähetyksiä on mukana. Aitoja merkkejä vertaillaan myös väärennetyisiin ja niiden tuntomerkit kerrotaan seikkaperäisesti sekä lisäpainaman että pohjamerkin suhteen.
- 36 Kaivanto Jukka: Pohjois-Inkeri** 159-162 (4)
Pohjois-Inkerin postimerkkien synty, alussa esitellään koevedokset ja malli merkit. Kokoelma käsittelee lähetyksiä ja kortteja Suomeen sekä ulkomaille. Kattava otanta hammaste ja painanta erikoisuuksiin. Inkerin Hyväksi sarja ja sen painanta virheet, lopuksi varoitetaan keräilijöitä lukuisista väärennetyistä.
- 37 Juvonen Tuomas: Nidotut vihkonne V1 ja V2** 163 (1)
Kokoelma esittelee Suomen ensimmäiset postimerkkivihkot V1 ja V2.
- 38 Myller Reijo: Automaattimerkit (ATM) Suomessa 1982-2005** 164-170 (7)
Kokoelmassa esitetään kattava otos Suomen Frama-, Dassault-, ja Amiel- automaattimerkeistä, jotka jäivät suurimmalta osalta keräilijöitä unholaan, niiden postilähetyksiä kotimaahan ja ulkomaille, erilaisia taksoja ja merkkien valmistustavasta ja automaateista johtuvia erikoisuuksia ja virheitä automaattimerkeillä.
- 39 POH: Suomen Joulumerkit** 171-176 (6)
Kokoelmani käsittää kaikki Suomen joulumerkit v. 1908-2007.
Yhdelle sivulle olen koonnut ko. vuoden merkkejä: postituoreena, käytettynä ja lähetyksellä.
- 40 Lindholm Kari: FINNISH PERFIN** 177-181 (5)
In this exhibit I introduce perfins from all 11 companies which used them. The exhibit represents the Finnish perfins presented chronologically arranged by company to date of issue and including various perforations and watermark differences (including the various errors occurred perforated piercing eg. double / partial perforated).
- 41 Kaartinen Jouko: Hammaste- ja painantaerikoisuuksia euroajalta** 182-186 (5)
Kokoelma on kooste hammastuksen, lävistyksen, perforoinnin tai painatuksen yhteydessä sattuneista ”vahingoista ja virheistä” Suomen euromerkeillä.

- 42 Myller Reijo: Muistoarkkeja -30-luvulta 2000-luvulle** 187-194 (8)
 Kehyksillä suomalaisia muistoarkkeja, joita on 1930-luvulta lähtien julkaistu messujen, näyttelyiden ja kerhojen toimesta erilaisten tapahtumien rahoituksen tukemiseksi.
- 43 Leppänen Jarkko: Suomen korusähkeet 1924-1960** 195-202 (8)
 Korusähke on sähkösanoma, joka vastaanottajan päässä kirjoitetaan erilliselle korukaavakkeelle. Kenraali Mannerheimin Lastensuojeluliitto ja Tuberkuloosin vastustamisyhdistys saivat vuonna 1924 oikeuden kustantaa korusähkekaavakkeita. Niistä tuli nopeasti suosittuja ja ne sopivat vieläkin onnentoivotuksen esittämiseen tai surutapahtuman osanottoon, vaikka tekniikka ja viestin välitystapa on muuttunut. Kokoelmassa esitetään kaavakkeiden painoeroja mahdollisimman kattavasti.
- 44 Roots Jaan: ESTONIA Regular Issues 1928 - 1940** 203-207 (5)
 The exhibit shows regular stamps issued in independent Estonia, from November 1928 to August 1940. The purpose is to show stamps from the issues in mint condition, different printings and papers, and printing errors. To illustrate the usage of the stamps, various postal items (ordinary, registered, value declared, express, air mail, parcel cards, money orders, advice of delivery) are also displayed.
- 45 Rannikko Pekka: Great Britain, The Wilding Issue** 208-212 (5)
 Esittelee perinteisen filatelian keinoin kuningatar Elisabeth II:n ensimmäisen käyttösarjan 18 pienimmän arvon merkit.
- 46 Nuikki Pekka: Berlin City Post 1886** 213-214 (2)
 Kokoelma esittelee Berliinin kaupungin Hansapostin syntymisen ja kuoleminen vuonna 1886.
- 47 Nuikki Pekka: Ceres by Mazelin** 215-220 (6)
 Kokoelma esittelee Ranskalaisen Ceres by Mazelin merkkisarjan tarinan kokonaisuudessaan sisältäen kaiken materiaalin mitä merkkisarjasta on olemassa. Merkit esitellään poikkeuksellisesti postitaksojen kautta.
- 48 Sarkki Jukka: Fiume** 221-224 (4)
 Kokoelmassa kerrotaan Fiumen filateelinen tarina 1900-luvun alusta aina toiseen maailmansotaan asti. Pääpaino esityksessä on vuosien 1918-1924 omissa postimerkkijulkaisuissa. Kokoelma on myös taustoitettu tärkeimmillä jakson poliittisilla tapahtumilla.
- 49 Sarkki Jukka: Russian levant - Ropit Local issue 1919** 225-226 (2)
 Kokoelma esittelee Venäjän levantin viimeisen vuoden 1919 ns. Ropit -julkaisun merkit. Esillä on merkkejä, ryhmiä sekä selvitys merkkien painolaattojen käytöistä.
- 50 Weber Reinhard: Malay States, Sultanat Pahang 1899-1955** 227-231 (5)
 Dies Sammlung zeigt die Marken von Pahang auf Belegen sowie Postkarten ins in und Ausland.
- 51 Virtanen Heikki: USA:n Champion of Liberty -sarja 1957-1961** 232 (1)
 Kokoelmassa esitetään Yhdysvalloissa vuosina 1957-1961 julkaistut Champion of Liberty postimerkit. Merkkisarjassa kunnioitettiin kymmentä kotimaansa vapauden puolesta taistellutta henkilöä.
- 52 Juvonen Tuomas: 1st definitive series of King Rama X** 233 (1)
 Kokoelma esittelee Thaimaan nykyisen kuningas Rama X ensimmäisen käyttösarjan.

EHIOLOUKKA

- 53 Hämäläinen Ari: The Postal Stationery Envelopes and Lettersheets of Finland 1845-1884** 234-238 (5)
 Tämä kokoelma esittää Suomen ehiökuoret ja -arkit 1845-1884. Kokoelma sisältää eri paperilajeja, vesileimoja ja arvoleiman variantteja kattavasti kaikista julkaisuista. Tavallisten käyttäjien ohella mukana on käyttämättömiä ehiöitä, sekä postihistoriallisesti kiinnostavia kohteita: erikoisia, varhaisia, myöhäisiä tai kiellettyjä käyttöjä jne.
- 54 Naarstad Morten: Classic postal cards of Finland 1871 - 1884** 239-243 (5)
 The postal cards, when they were introduced, were a significant innovation. Open and intended for shorter messages. They were also affordable to send, much cheaper than a letter and valid throughout the country regardless of distance at a flat rate. The exhibit shows in five frames the single and double cards issued by the Grand Duchy of Finland from 1871 to 1884.
- 55 Tuori Jussi: FINLAND POSTAL STATIONERY CARDS 1930-1953** 244-251 (8)
 Kokoelma pohjautuu laajimpaan koskaan tästä kerättyyn materiaaliin, yli 5000 ehiökorttiin. Julkaisu käsitellään aikajärjestyksessä ja kukin arvo papereittain. Se sisältää kaikki tunnetut erikoisuudet, luonnokset, koepainokset ja virheet. Harvinaisiin postilähetyksiin on kiinnitetty paljon huomiota.

LEIMAMERKKILUOKKA

- 56 Sarkki Jukka: Oy Alkoholiliike Ab:n myymälätodistukset ja henkilötodistukset 1944-1970** 252 (1)
 Kokoelma kertoo ns. viinakortin tarinan kortin käyttöönotosta kortin käytön päättymiseen. Erityisesti on huomioitu, mitkä juomat kulloinkin olivat myynnissä vain kortin haltijoille.

POSTIHISTORIAN LUOKKA

57 Moilanen Atte: The Earliest Forms of Postal Delivery in Finland

- with focus on manuscript markings

253-260 (8)

This exhibit classifies letter types and reviews manuscript markings on the earliest forms of Finnish mail: (I) courier mail, (II) early General Postal Service mail, and (III) crown letter mail. (I) Courier mail organized by the Swedish Crown was the only form of mail used before 1638. Here, it is investigated up to 1869, when sexton church mail was removed from the Finnish church law. (II) The Finnish General Postal Service commenced operations 9/1638. Up to 9/1809 Finland was the eastern province of Sweden, and Finnish letters only used manuscript markings. Then Finland became an autonomous Grand Duchy of Imperial Russia. The manuscript markings of early Russian era General Postal Service letters are illustrated on canceled letters, which are the earliest form of general post letter used then. (III) Crown letter mail was a supplementary mail service used to deliver public announcements to churches and to carry letters of crown officials, mostly at the countryside. It is investigated over its full lifetime in Finland, from late 1600's up to 1883, when its last remaining routes were handed over to the General Postal Service. Effort has been expended to procure letters of highest rarity and quality. Many letters shown have been transcribed and interpreted to improve our understanding of the material.

58 Salminen Pauli: Suomalaiset kuvioleimat aikakausittain ja käyttötavoittain

261-268 (8)

Kokoelma esittelee suomalaiset kuvioleimat. Rakenne pohjautuu kuvioleimojen esittelyyn aikakausittain käyttäen hyväksi postimerkkien mallia, kuten Senaatinpainon merkit jne., sekä tiedossani olevien lähetysten käyttöajankohtainformaatiota. Erikseen kuvataan muita käyttötarkoituksia kuin normaalia kortti- ja kirjepostia. Kokoelman alussa kerrotaan tarkemmin kuvioleiman käsitteestä ja sen käyttöön liittyvistä erityispiirteistä. Jotta lukija saa monipuolisen kuvan kuvioleimoista, esitetään osa kuvioleimoista pelkästään merkkimateriaalilla – yli puolta tunnetuista kuvioleimoista ei tunneta ollenkaan lähetyksillä! Kokoelmassa on merkittävässä määrin harvinaista materiaalia sekä leimojen että pohjamateriaalin osalta.

59 Vihanto Martti: Postihistorian Suomi-yleiskokoelma

269-272 (4)

Postilähetyksiä on mahdollista luokitella monilla, usein limittäisillä tavoilla. Kokoelman tavoitteena on esittää kustakin luokasta yksi kohde. Se tarjoaa yleiskatsauksen Suomen postihistoriaan sekä parin lauseen tarinoita eri aiheista ja eri aikakausilta.

60 Tanner Reijo: Russian WW1 mailcensoring on Grand Duchy of Finland 1914-1918

273-280 (8)

Suomen sotasensuuriin historia arkistotietojen ja postilähetysten avulla.

61 Tanner Reijo: Itsenäisen Suomen sensuuri 1918-1919

281-282 (2)

Kokoelma tutkii Suomen virallisen ulkomaan postin sensuroinnin lisäksi sisällissodan aikaista sensurointia ja punaisten kirjeenvaihdon sensurointia. Rajajoen sensuuriin kautta tarkastellaan myös kirjeiden toimittamista Venäjältä virallisen postin vaihdon ollessa keskeytettynä tarkastelu vuosina.

62 Pesonen Matti: Maalaiskirjeenkannon kehitys ja muutokset

283-290 (8)

Kokoelma esittää maalaiskirjeenkannon koko aikakauden noin 92 vuoden ajalta. Esitys alkaa linjojen perustamisesta siirtyen postipiirien merkitykseen koko maan tulevaan postitoimintaan. Leimoista kerrotaan eri leimasin materiaalit ja mallit siirtyen itse valmistettuihin leimasimiin. Samaan osioon kuuluvat myös leimaaminen ja jälkileimaukset. Postimaksuissa perehdytään poikkeaviin postimaksuihin ja näistä siirrymme muualle maailmaan menneeseen postiin. Erilaiset lähetykset kertovat kahden eri kantajan kuljettamista lähetyksistä lähetyksiin rautateillä siirtyen laivoihin menneeseen postiin. Seuraavana ovat vuorossa ehiöt, -kuoret ja lunastetut lähetykset. Viimeisenä vaikeahkot lähetykset mitä on hankala esittää muissa osioissa.

63 Lehtinen Matti: Maalaiskirjeenkantajalinjojen kehitys

Suomen autonomian aikana Mikkelin läänissä

291-295 (5)

Kokoelmassa on esitetty käytössä olleiden leimojen lisäksi perustamisajankohta sekä kaikki oleelliset kokoelman käsittämänä ajanjaksona tapahtuneet muutokset reiteissä, leimoissa ym. sekä lakkauttamisajankohta mikäli se on tiedossa. Kunkin linjan reitti on esitetty myös kartalla.

64 Heinonsalo Antti: Hyvinkään postihistoriaa esifilateliselta ajalta Suomen

ja Hyvinkään itsenäistymiseen 1917 asti

296-298 (3)

Kokoelmassa esitetään Hyvinkään postihistoriaa sen alkuvaiheet sekä rautatien tulon ja postimäärien kasvun myötä tapahtunut kehitys aina Hyvinkään itsenäistymiseen asti. Ajanjakson aikana käytössä olleet leimat erikoisuuksineen ovat monipuolisesti esillä erilaisilla lähetyksillä.

65 Koivuniemi Markku: Postitaksoja Suomen Kotkamallien merkeillä

299-302 (4)

Kokoelmassa esitetään Suomen Kotkamallien merkkien käypäisyysaikana erilaisia postitaksoja. Peruslähetyksen lisäksi mm. lisämaksuja, erillismaksuja, punaisen Suomen omia postitaksoja ja ulkomaan taksoja.

- 66 Virtanen Heikki: Itsenäisen Suomen ensimmäiset postitaksat Saarismallin merkeillä** 303-310 (8)
Kokoelmassa esitetään mahdollisimman kattavasti erilaisia postilähetystyyppejä ja muita postimerkeillä maksettuja postipalveluita itsenäisen Suomen ensimmäisillä merkeillä.
- 67 Hämäläinen Raimo: Itä-Karjalan sotilashallintoalueen postihistoriaa 1941 - 1944** 311-315 (5)
Esittelen otsikossa mainitun alueen postihistoriaa siten, että kokoelmassa huomioidaan alueella toimineet postioperaattorit sekä yleisimmät postitaksat sekä huomioin myös eri postinkäyttäjryhmät.
- 68 Tapola Kari: Malli 1975 50mk Karhumerkki** 316 (1)
Malli 1975 50 mk Karhumerkin postaalinen käyttö.
- 69 Salminen Pauli: Mustemitätöinnit** 317 (1)
Kokoelma esittelee postimerkkien mitätöintiä muulla tavalla kuin varsinaisilla postileimoilla (sisältäen mm. numeroleimat, rivileimat ja kuvileimat). Mitätöinti on tehty käsin musteella tai muulla välineellä kuten kynällä. Mitätöintejä esitetään alkaen ovaaleista aina 1900-luvun jälkimmäiselle puolelle. Ryhmittely perustuu pääasiassa mitätöintiä muotoon ja perusteeseen.
- 70 Aaltonen Esa: Suomen Postin käytössä olleet varaleimat** 318-325 (8)
Tutkimuskokoelma postin käyttämisestä postitoimisto ja postitoimipaikka varaleimoista. Kokoelmassa tuodaan esille uutta tutkimustietoa leimoista, jopa aikaisemmin tuntemattomia leimoja ja niiden tyyppisiä.
- 71 Collan Mikael: Finno-German Postal Treaty 1942-1944** 326 (1)
This collection presents mail from Finland to Germany and from Germany to Finland that has been sent by using the rates specified in the Finno-German postal treaty that started in April 1942 and ended September 1944.
- 72 Laitinen Ari: Suomalais-saksalainen sotilaallinen yhteistyö ensimmäisen maailmansodan aikana** 327-332 (6)
Kokoelma on postihistorialuokan 2C sääntöjen mukainen tutkielma suomalais-saksalaisen sotilaallisen yhteistyön synnystä ja kehityksestä ensimmäisen maailmansodan aikana pääpainon ollessa jääkäriliikkeessä ja saksalaisen Itämerendivisioonan sotatoimissa Suomessa vuonna 1918. Kokoelmassa esitetään johdantona sortokausien, itsenäisyysaktivismin ja ensimmäisen maailmansodan syttymisen vaikutusta postiliikenteeseen. Lisäksi esitetään laajasti Jääkäreiden postia eri koulutusvaiheissa, rintamapalveluksessa ja myöhemmin Suomen Vapausodassa. Saksalaisen Itämeren divisioonan postihistorian osalta esitetään Ahvenanmaan retkikunnan, Hankoon saapuneen divisioonan pääosien ja erillisen osasto Brandensteinin postia sekä mm. Suomen vapauttamiseen osallistuneen Saksan laivaston postia.
- 73 Nuikki Pekka: The year Abraham Lincoln was assassinated** 333 (1)
Vuoden 1865 kalenteri rakennettuna vuonna 1861 julkaistua 3 centin merkkiä käyttäen. Kalenteri sisältää 365 merkkiä, joista jokainen on leimattu aikanaan erittäin harvinaisella päivämääräleimalla, eli jokaiselle vuoden 1865 päivälle löytyy leima 3 centin merkillä. Kokoelman rakentaminen kesti 20 vuotta.
- 74 Lehmuskallio Markku: Ultima Thule, postia Kuolan niemimaalta Tsuktsien niemimaalle** 334-338 (5)
Kokoelma käsittelee aikajärjestyksessä postikortti-, kirje- ja pakettipostia Venäjän arktisella alueella Kuolan niemimaalta tsuktsien niemimaalle vuodesta 1683 toisen maailmansodan jälkeiseen aikaan asti.
- 75 Nuikki Pekka: Blue Ribbon** 339-343 (5)
Kokoelma esittelee Euroopan ja Pohjois-Amerikan välisen postinkulun nopeuden kehittymisen vuodesta 1838 vuoteen 1952. Nopeimmat Atlantin ylitykset palkittiin tuolloin Blue Ribbon pokaalilla.
- 76 Holmsten Martin: Venäjän posti Kauko-Idässä 1875-1917. Postireittejä, kuljetusmuotoja, lähetystyyppejä.** 344-348 (5)
Kokoelma esittää postireittejä, Siperian ja Manchurian junaratat, laivalinjat ja transit postin kulkenneilla kohteilla.
- 77 Nuikki Pekka: Lost in Transit** 349 (1)
Kokoelma esittelee postikuljetuksen aikana postimerkkinsä ”hukanneita” postilähetystyyppejä, joissa käytetään vuonna 1897 U.P.U.N kongressin suosituksesta käsileimoja, jotka kertovat postimerkkien puuttumisen johtuvan kuljetuksesta.
- 78 Nurminen Kalle: Handstamped postal slogans of Latvia 1936-40** 350-354 (5)
Latvian postin käytössä 1936-40 olleet iskulauseet ja niiden erot.
- 79 Seitsonen Esko: Englannin sensuurin vaikutuksesta ulkomaiden postin kulkuun 1939-1942** 355 (1)
Kokoelma kertoo Englannin postisensuurin merkityksestä Amerikan- ja Euroopan maiden väliseen laivapostin kulkuun Pohjois-Atlantin tarkastus-satamien ja Gibraltarin kautta 1939-1940, sekä Bermudan sensuurin vaikutus Suomen lentopostiin 1942.

LENTOPOSTILUOKKA

80 Muhonen Ari: Suomen lentoposti vuoteen 1948 (kilpailun ulkopuolella) 356-360 (5)
Kokoelma esittelee Suomesta ja Suomeen kulkeneen lentopostin varhaislentopostin alkuvaiheista vuoteen 1948, jolloin yhteydet kaikkiin maihin olivat taas palautuneet.

81 Koskiaho Tuomo: Airmail in Estonia in 1920 - 1940 361-365 (5)
This collection presents Estonian air mail, starting with the ice flights between Tallinn and Helsinki, which began in February 1920, and ending with the aircraft getting shot down in the sea on the Tallinn-Helsinki route on June 14th, 1940. The collection presents Estonian airmail stamps, as well as a few different air routes and / or different tariffs from each year, focusing mostly on air mail departing from Estonia.

AIHEFILATELIAN LUOKKA

82 Nuikki Pekka: Valta veren perintönä 366-373 (8)
Kokoelma esittelee kattavasti Euroopan hallitsijoita aikaväliltä 1400-1900, jotka ovat saaneet valtansa veren perintönä. Heidän tarinansa kerrotaan heidän henkilökohtaisen kirjeenvaihdon kautta.

83 Kaskela Hannu: Liput liehuvat 374-378 (5)
Kokoelma esittää erilaisten lippujen historiaa, yksityisten ja valtioiden.

84 Suhonen Jukka: Suomalaista ekologista tutkimusta 379-381 (3)
Suomalainen ekologinen tutkimus on laaja-alaista ja korkeatasoista. Useat maamme tutkijat ovat saaneet tutkimuksiaan kansainvälisten alan oppikirjojen sivuille. Lisäksi suomalaisiin tutkimuksiin viitataan ahkerasti kansainvälisissä julkaisuissa. Ekologinen tutkimus jaetaan kahteen osa-alueeseen (I) perusekologiaan ja (II) soveltavaan ekologiaan. Perusekologiassa tutkitaan yleisiä lainalaisuuksia. Kun ekologista perustietoa sovelletaan käytännönelämän tarpeisiin, silloin puhutaan soveltavasta ekologista. Tässä aihekokoelmassa kerron postimerkkien ja muiden postaalisten kohteiden avulla eri ekologian osa-alueilla tehdyistä suomalaista ekologisesta tutkimuksista, tutkimuspaikoista, tutkimuskohteista, tutkimusten tuloksista ja niiden merkityksestä. Kokoelmaan on saatu lisää harvinaisempia kohteita sekä lisätty filateelista tietoutta postaalisista kohteista.

85 Kylliäinen Mikko: C. L. Engelin arkkitehtuuri 382-383 (2)
Suomessa elämäntyönsä tehneen saksalaisen arkkitehdin Carl Ludvig Engelin (1778–1840) rakennustaidetta voidaan nähdä Helsingin edustavissa julkisissa rakennuksissa, mutta myös monien pienempien kaupunkien keskustoissa sekä maaseudulla kirkonkylissä ja kartanoissa. Suomalaisissa postimerkeissä Engelin suunnittelema rakennuksia on kuvattu useammin kuin yhdenkään toisen arkkitehdin tuotantoa.

86 Virtanen Heikki: Painonnosto - tekniikkaa, nopeutta ja voimaa 384 (1)
Kokoelmassa kerrotaan painonnoston historiasta sekä lajin kehityksestä aina nykyisiin sääntöihin asti.

87 Juvas Klaus: Tekevälle sattuu - virheitä, kummallisuksia ja kummallisuksia postimerkeillä 385-386 (2)
Kokoelmassa on esitelty erilaisia postimerkkien suunnittelu- ja toteutusvaiheissa tapahtuneita erehdyksiä ja kummallisuksia. Kokoelmassa ei käsitellä paino- tai hammastusvaiheissa tapahtuneita teknisiä virheitä, kuten väri-, levyke- tai hammastusvirheitä.

88 Salonen Seppo: SUOMALAISET PÄIVÄPERHOSET 387-389 (3)
Kokoelma esittelee suomalaisia päiväperhosia ja tietoja niiden rakenteesta, elinvaiheista, elinympäristöistä, levinneisyydestä ja ravintokasveista. Suomen erityispiirre on tietyt paikalliset arktiset lajit, joita ei juurikaan muualta löydy. Painotus on yleisissä ja näyttävissä lajeissa, mutta myös harvinaisempia perhoslajeja esitellään.

89 Kemppilä Ulla: The World of the Moomins 390 (1)
Muumit ovat Tove Janssonin luomia hahmoja, jotka esiintyivät ensin kirjoissa ja sarjakuvissa. Muumit asustivat Muumilaaksossa monien ystävien kanssa. Nykyisin Muumeja tapaa muuallakin kuin kirjoissa.

AVOIMEN FILATELIAN LUOKKA

90 Kaskela Hannu: Muumimaailma 391-392 (2)
Tarinaa muumeista.

91 Issakainen Iida: The Marvelous Moomins 393-394 (2)

92 Salonen Seppo: Janakkalan postihistoriaa, teollisuutta ja ihmisiä kirkonkylän, Leppäkosken, Tervakosken ja Turengin talousalueilla 395-402 (8)
Janakkalan kunnan historiaa, taajamia, kyliä ja talouselämää kuvataan laajasti jakaen kunta neljään ”talouskeskukseen”: kirkonkylään eli Tarinmaahan, Leppäkosken, Tervakosken ja Turengin alueeseen. Janakkalassa sijainneet 13 postin toimipistettä esitellään, suuremmat laajemmin ja pienemmät leimaesimerkein. Myös kunnan tunnuksia, ja muutamaa Janakkalassa syntynyttä kuuluisuutta esitellään.

- 93 Aaltonen Esa: Osakeyhtiö Riihimäki / Riihimäen Lasi Oy** 403-404 (2)
 Lyhyt oppimäärä Osakeyhtiö Riihimäen / Riihimäen Lasin historiasta.
- 94 Koivuniemi Markku: Mouhijärvi - historiaa ja elämää** 405-407 (3)
 Kokoelmassa kerrotaan erilaisten avoimen filatelian kohteiden kautta Mouhijärven historiasta ja elämästä Mouhijärvellä.
- 95 Virtanen Heikki: Savitaipale - Pieni kunta Etelä-Karjalassa** 408-409 (2)
 Kokoelmassa esitellään erilaisten avoimen filatelian kohteiden avulla Etelä-Karjalassa sijaitsevan Savitaipaleen kunnan historiaa sekä elämää eläväisessä pikku kunnassa.
- 96 Ruotanen Tapani: TUUSULAN RANTATIE KULTTUURIMUISTOJEN YKKÖSTIE** 410 (1)
 Tuusulan Rantatien taiteilijayhteisöllä oli merkittävä vaikutus kansallistuntojen nousuun pitkälle tulevaisuuteenkin, joten jälkipolvien on luontevaa kertoa siitä esim. postimerkein ja -korttein.
- 97 Sohrne Björn: Persias Development to Modern State in the Shadow of the Great Game** 411-415 (5)
 The "Swedish" Gendarmerie, the G.G., in Persia, 1911-16. The Shah was forced by the two great powers GB and Russia which "ruled" P. to form a gendarmerie (road police) to stop the banditry and killings on the caravan routes in the South by the local tribes which acted independently and extorted toll for the goods. Sweden, neutral country agreed and in 1911 the first officers arrived Teheran. The number increased rapidly and was more than 40 in 1914. By then a military force exceeding 8000 fully trained on horse and had become the largest military force in modern time in P. outdoing its rivalry group the Russian Cossack units that had been "given" to the Shah by Russia in 1879. As the WWI started in 1914 P. became a war theater. Russia began supplying more Cossack troops to rival the Gendarmerie though the G.G. as part of the Persian state was supposed to be neutral. Due to WWI the Sw officers returned to Sweden. Before that a political schism between a German-friendly group of Sw officers and its "neutral" group led to schism and a German-friendly Coup to "invite" the Shah to move to a German-friendly group's area was stopped at the last minute. The Colonel was dismissed and a neutral leader, Colonel Nyström, took over for a period until the Government took charge. A number of active military activities against tribes and robbers had taken place. And also fights against Russian Cossacks! Some Swedes were killed over the years. Eventually the two forces, the G and the Cossacks were unified in 1923 to form the modern Persian army.
- 98 Mattsson Guy: "En olympisk historia från 1894"** 416-422 (7)
 Tämä olympiatarina kertoo KOK:sta (Kansainvälinen Olympia Komitea) ja Olympiakisojen kehitys vuosien varrella postimerkkien, -korttien, kirjeiden, leimojen, vinjettien sekä tarinoiden muodossa. Ensimmäinen osaa kertoo KOK:n syntyä, kokouksista ja juhlista! Tämän jälkeen seuraa olympiakisojen tarkastelua 1896 kisoista lähtien aina vuoden 1952 kisoihin asti. On myös muistettava, että Olympiakisat 1900, 1904 ja 1908 järjestettiin Maailmannäyttelyjen yhteydessä!
- 99 Salonen Seppo: Suomen tasavallan presidentit 1919-2021** 423-424 (2)
 Jokaisen tulisi vähintään tietää, milloin Suomi on itsenäistynyt, mutta ei olisi pahitteeksi, jos tietää jotain tasavallan presidenteistään. Tämä esitys antaa hyvin tiiviin kuvan Suomen tähän mennessä kahdestatoista presidentistä ja heidän vaiheistaan Suomen 100-vuotisen historian taitekohdissa.
- 100 Tanner Reijo: Tuomari Sopanen, itsenäisen ja laillisen Suomen kehittäjä** 425 (1)
 Varkauden valloituksen aikana tapahtunut joukkosurma sai Tuomari Sopasen laatimaan aloitteen Mannerheimille, jotta valkoisessa armeijassa seurattaisiin Suomen lakeja. Esillä on tappolistoja yms. vapaussotaan liittyvää materiaalia, jota hän sai Valtion Rikosoikeuden puheenjohtajana. Hän ei tuominnut yhtään punaista kuolemaan ja nousi oikeusministeriksi.
- 101 Vuorimies Heikki: Eero Järnefelt ja hänen sukupiirinsä sekä taiteensa keskeisiä teemoja** 426-431 (6)
 Eero Järnefeltin ja hänen perhe- ja sukupiiriensä esittelyjen jälkeen kuljetaan Järnefeltin työ- ja asuinympäristöjen kautta hänen taiteensa teemoihin; kansankuvauksiin, mielimaisemiin ja taiteessa toistuviin luontoaiheisiin. Julkiset työt ja muotokuvat päättävät esityksen.
- 102 Salonen Seppo: Suomen keskiaikaiset linnat** 432-434 (3)
 Suomen keskiaikaiset linnat sijaitsivat valtakunnan merkittävissä kauppapaikoissa ja puolustuksellisesti tärkeissä rajakohdissa. Esityksessä kerrotaan Viipurin, Turun, Hämeen, Raaseporin, Kastelholman ja Olavinlinnasta. Viipurin linna sijaitsee nykyään Venäjällä, mutta sillä on merkittävä osa Suomen historiassa.
- 103 Kempplä Ulla: Käynti mummolassa** 435-439 (5)
 Isovanhemmat asuivat ulkomailla, joten käynti heidän luonaan ei ollut mikään viikonloppumatka. Matka kesti kaikkiaan 2 kuukautta eli koko lasten kesäloman ajan. Matka kaikkineen oli täynnä elämyksiä ja ihmetyksiä.
- 104 Lahtinen Mauri: Joutsenet, haikarat ja kurjet** 440-444 (5)
 Avoimen luokan lintukokoelma kertoo joutsenista, haikaroista ja kurjista. Kokoelma sisältää kohteita ajalta 1854-2023. Harvinaisia kohteita ovat Länsi-Australian mustajoutsen kohteet, Venäjän Zemstvo merkit, vanhat kirjeet ja kortit.

105 Hjelt Sven-Erik: Lauantain toivotut levyt 445 (1)

Kokoelmassa esitellään Yleisradion pitkäaikaisin radio-ohjelma, käyttäen ensimmäistä lähetystä ”punaisena lankana”.

106 Hartoma Jussi: Kuiskauksia eetterissä 446-447 (2)

Tampereen radio täyttää 1.11.2023 100 vuotta. Se on Suomen vanhin radioasema ja ensimmäinen, joka aloitti yleisradiomaiset (broadcasting) lähetykset maassamme. Se on ollut monella tapaa esimerkkinä muille radioille. Se on ollut myös maailmalla ensimmäisten joukossa. Tässä lyhyt katsaus sen historiasta, joka ajoittuu alan keksintöjen ja ohjelmien vilkkaimpaan kauteen. Meni monta vuotta ennenkuin Suomen Yleisradio Oy aloitti toimintansa ja liitti lukuisan joukon radioasemia mukaansa eri puolilta maamme.

107 Issakainen Mika: Pirkko Vahteron tuotanto 448 (1)

Yhden kehyksen kokoelma Pirkko Vahteron tuotannosta.

108 Riekkinen Tuomo: Kaikenlaista sitä kerätäänkin 449-450 (2)

Kokoelmani kertoo erilaisista keräilyalueista tavallisen harrastajan näkökulmasta. Pieni otos niistä mahdollisuuksista ja kohteista, joita voi löytää suhteellisen edullisestikin niin postimerkkikerhojen tilaisuuksista kuin yleisistä huutokaupoistakin. Näitä alueita voi syventää ja täydentää omien kiinnostustensa mukaisesti. Käsittelen ja esitän aluksi kohdealueita ns. perinteisen filatelian alueelta. Postimerkit, kokokohteet ja postikortit, ja sitten lähdän ”harmaille alueille”, eli esittelemään kohteita mitä erilaisimmista keräilyalueista.

MAKSIMIFILATELIAN LUOKKA

109 Virtanen Heikki: Suomen presidentit Ståhlbergista Niinistöön 451 (1)

Kokoelmassa esitetään maksimifilatelian kohteilla Suomen 12 presidenttiä.

POSTIKORTTILUOKKA

110 Ihmäki Pauli: Kolmannen valtakunnan vieraana 452-458 (7)

Kortit kertovat Saksan 3. valtakunnan vain runsaan 12 vuoden historiasta. Kansallissosialismi oli näyttävää ja tuhoavaa. Aikaan mahtui olympialaisia, kulttuuria ja sotaa sekä kauheuksia.

111 Salonen Kari: Taistelu Tampereesta 1918 459-466 (8)

Tie Suomen sisällissotaan, punainen ja valkoinen Tampere, rintamat, katkera taistelu kaupungista ja mitä sen jälkeen.

112 Myller Reijo: Riihimäki - Asemakylästä kaupungiksi 1900 - 1960 467-473 (7)

Kokoelma esittää postikorttein pienen palan Riihimäen historiaa, sen kasvamisesta ja kehitymisestä asemakylästä kaupungiksi 1900-1960.

113 Palkia Jarmo: Alppilasta Kaisaniemeen 100 vuotta sitten 474-477 (4)

Kokoelmassani esitän kuvitteellisen matkan Alppilasta Kaisaniemeen. Reitti lähtee ravintola Alppilasta kulkien Alppipuistosta etelään Eläintarhanlahdelle ja sieltä Eläintarhantietä huviloiden kautta Töölönlahden ympäri Läntiselle Viertotielle, missä Kansallismuseon jälkeen ylitetään Helsingin ratapiha ja päädytään Kaisaniemeen.

114 Virtanen Heikki: Helsingin maalaiskunnasta Vantaaksi 478 (1)

Kokoelmassa kuvataan postikorttein Vantaan kehitystä Helsingin maalaiskunnan ja Vantaan kauppalan kautta nykyiseksi Vantaan kaupungiksi.

115 Lindholm Kari: Antrea kortteja 479-480 (2)

Kokoelmassa esitetään postikortteja Antreasta ennen vuotta 1945.

116 Viljanen Olli: Liederfürst Franz Schubert 481-486 (6)

Kertomus säveltäjä Franz Schubertin elämästä, hänen musiikistaan ja hänen muistostaan

117 Reijonsaari Sirpa: Selviämmekö ilman vettä? 487-489 (3)

Ihminen tarvitsee vettä läpi elämän, syntymästä kuolemaan. Kokoelma kertoo siitä, miten vettä on tarvittu ja tarvitaan monella tapaa ja miten välttämätöntä se on. Entä mitä tehdä, kun vettä ei ole saatavilla? Mitä tehdä, kun rankkasateiden aikana tulvii?

118 Pepe: Muistellaan... hypätään... 490-491 (2)

Elo on normia vaan. Päivällä nimiä muistellaan ja yöllä kusella hypätään. Ja sitten samat toistetaan, joskus kavereidenkin kaa...

ENSIPÄIVÄNLUOKKA

119 Virtanen Heikki: Suomen Marsalkka - C. G. E. Mannerheim 492-495 (4)

Kokoelmassa käydään läpi Marsalkka Mannerheimin elämänvaiheita ensipäivän kohteiden avulla.

VAPAA LUOKKA

120 Järvi Markku: MAKEN LOISTOT

496 (1)

SUOMI Loistoleima kokoelma

121 Laitinen Ilkka: Australian osavaltiot

497-498 (2)

Esittelen kokoelmassa Australian osavaltioiden leimattuja postimerkkejä. Mukana on pieniä erikoisuuksia sekä Michel 2016 Teil 1 luettelossa mainitsemattomia hammastuksia.

122 Riekkinen Tuomo: DEUTCHES REICH, maakeräily postimerkit

499 (1)

Tässä kokoelmassa esitän otoksen ”Hitlerin Saksan” postimerkeistä vuosilta 1935-1945.

Kansallissosialistinen Saksa eli natsi-Saksa, joskus myös kolmas valtakunta, tarkoittaa vuosien 1933-1945 aikaista Saksaa, jota hallitsi Saksan kansallissosialistinen työväenpuolue NSDAP, johtajanaan Adolf Hitler. Valtion virallinen nimi oli Saksan valtakunta (saks. Deutsches Reich) vuoteen 1943, jolloin siitä tuli Suur-Saksan valtakunta (saks. Großdeutsches Reich).

123 Leppänen Jarkko: Filatelisti löytöretkeilijänä

500 (1)

Filateliaa voi kerätä monella tapaa materiaalityypin tai aiheen perusteella. Mielenkiintoista kerättävää löytyy paljon muustakin kuin filatelisesta materiaalista. Kohteita löytyy halvalla ja kalliilla. Jokainen voi päättää oman tavan kerätä.

124 Riekkinen Tuomo: Kytäjän rata

501 (1)

Kokoelma kertoo Hyvinkää – Kytäjä – Pyhäjärven (Karkkila) kapearaiteisen rautatien tarinan. Miten rata sai alkunsa, radan merkitys seudulle, käytettyä kalustoa ja miten raideliikenne hävisi maisemasta.

125 Itkonen Veikko: Hirvenmetsästyksen Fingalin tapaan

502 (1)

Kokoelmassa kerrotaan hirvenmetsästyksestä Fingalin postikorttien avulla.

126 Kiuru Kassu: Luonnosta nypläten pitsiksi

503 (1)

Kokoelmassa esitetään luonnonkuidut pellava ja silkki. Pitsien käyttö ja pitsitekniikat ja tekniikoista erityisesti nypläys. Nypläyksessä eurooppalaisen nypläyksen lisäksi etenkin Ruotsin ja Suomen nypläystä ja Suomen osalta merkittävimmät nypläyspaikkakunnat Rauma ja Orimattilan Heinämaa.

127 Leppänen Jarkko: Pauligin autokortit - Katsaus 1950-luvun kulkuneuvoihin

504 (1)

Paulig käytti 1954-1955 kahvipakkausten sulkijana ns. autokortteja, jotka aiheuttivat aikanaan todellisen keräilybuumin. Kulkuneuvojen ohella korteista oppi liikennemerkkejä, kansallisuustunnuksia ja automerkkien ääntämistä. Korteista löytyy paljon kadonneita automerkkejä ja entisiä liikennemerkkejä.

RiiHeX2023 -näyttelyn omakuvapostimerkit ja postikortit

Näyttelyä varten teetettiin jo hyvissä ajoin RiiHeX2023-logolla varustettu omakuvamerkki. Merkkiä on tehty 200 kpl painos ja logon on suunnitellut sekä toteuttanut **Janne Ylimys**.

Itse näyttelyssä julkaistavia merkkejä pohdittaessa haluttiin korostaa Riihimäkeä ja merkkien tuli liittyä jotenkin Riihimäen historiaan. Näyttelytoimikunta kysyi muutamalta Riihimäen hyvin historiaa tietävältä

vähän vinkkejä ja oikeastaan yhdestä suusta tuli ehdotus nykyisin Tehtaankadun kiertoliittymässä sijaitsevasta, aiemmin Lasitehtaan katolla olleesta Ilveksestä. Toista merkkiä pohdittaessa ideoita oli useampia ja lopulta päädyttiin valitsemaan kuva-aiheeksi Riihimäen keskuspuisto, joka nimettiin vuonna 2020 Jukka Jalosen puistoksi.

Molemmista aiheista löytyikin hienot riihimäkeläisen **Terho**

Pelkosen ottamat valokuvat, joista merkit toteutettiin. Molempia merkkejä on tehty 300 kpl painos. Kaikista kolmesta on teetetty myös samalla kuva-aiheella oleva postikortti. Merkkejä ja kortteja myydään näyttelyssä yhteishintaan 5 €/merkki + kortti. Kannattaa hankkia muistoksi, vaikka kaikki kolme erilaista! Näyttelyn jälkeen, jos merkkejä on jäljellä niin niitä voi kysellä sähköpostilla riihex2023@gmail.com.

Tervetuloa Teatterihotelliin!

Meillä on ystävällistä palvelua,
laadukkaita huoneita ja
herkullista ruokaa!

- Majoitus
- Kokoukset
- Perhejuhlat
- Yritysten juhlat
- Teatteritarjoilut
- À la carte -ruokailut
- Arkilounaat

TEATTERIHOTELLI
Riihimäki

info@teatterihotelli.fi | puh. 0100 7721
Hämeenaukio 1, 11100 Riihimäki | teatterihotelli.fi

JUOMAHUONE
Laitinen
Bar, Terrace & Lounge

400m Hämeenkatua alaspäin

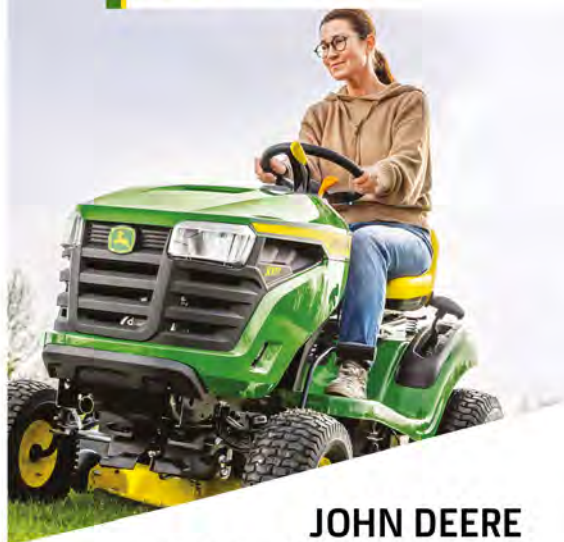
vepe
vepe.fi

JOHN DEERE X107 -Ruohonleikkuri

Moottorityyppi	Bensiini
Leikkuupöytä	107 cm / 42"
Suosittu nurmikon ala	3 000 - 6 000 m ²
Iskutilavuus	500 cm ³
Bioleikkuu	Lisävaruste
Keräysäiliö	Lisävaruste

X107 on automaattivaihteistonsa ja kansiventtiilimoottorinsa ansiosta erittäin tehokas.

Saatavissa on suuri valikoima lisävarusteita lumen luontiin sekä nurmenhoitotehtävien tekemiseen.

JOHN DEERE Z335E -Ruohonleikkuri

Moottorityyppi	Bensiini
Leikkuupöytä	107 cm / 42"
Suosittu nurmikon ala	8000 m ²
Iskutilavuus	656 cm ³
Bioleikkuu	Lisävaruste
Keräysäiliö	Lisävaruste

Z335E on perustason paikallaan kääntyvä malli 107 cm (42") -leikkuuleveyksille. Z335E-mallissa on 12,3 kW:n V-twin kansiventtiilimoottori, intuitiiviset ohjausvivut.

Lisävarusteiden avulla muunnat mallin helposti bioleikkuulle tai keräykselle.

- Tuotteita saatavilla Witraktorin jälleenmyyjiltä.
- Tutustu myös muihin Witraktorin tuotteisiin kotisivuiltamme!

witraktor.fi

OTA YHTEYTTÄ
KULUTTAJATUOTTEIDEN
MYYN TIIMME

WITRAKTOR

Riihimäen Postimerkkeilijät ry – 75 vuotta toimintaa

Heikki Virtanen

Tammikuussa 1948 kokoontui 17 postimerkkeilijää Riihimäen Seurahuoneen kabinettiin perustamaan uutta yhdistystä. Näin sai alkunsa Riihimäen Postimerkkeilijät ry. Kerhon perustajajäsenistä mukana on vielä **Esko Tapaila**, nykyinen kerhomme kunniajäsen, joka oli kerhoa perustettaessa nuori lukiolainen. Esko on edelleen mukana yhdistyksemme toiminnassa ja lisäksi hän oli vuosia Janakkalan kerhon puheenjohtaja.

Yhdistyksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin majuri **Mauno Metsola**, joka kuitenkin paikkakunnalta muuton takia ehti olla vain kolme kertaa kokouksissa. Huhtikuussa samana vuotena tehtävän otti vastaan ekspeditööri **Ilmari Martikainen**.

Postimerkkeilijöiden ensimmäiseksi sihteeriksi valittiin terveyssisar **Inkeri Varjovaara**, joka hoitikin tehtävää ansiokkaasti aina 1980-luvun alkuvuosiin saakka. Hän oli tiettävästi ensimmäinen postimerkkikerhon johtavassa luottamustehtävässä toiminut nainen koko maassamme. Järjestötoiminnan keräilijänä hän oli aloittanut Äänislinnan Filatelisteissa sodan aikana.

Kerhoiltojen ensimmäinen esitelmä käsitteli vuosien 1901 ja 1911 merkkijulkaisuja. Esitelmä pidettiin huhtikuun kokouksessa perustamisvuotena. Sisällöltään nykyisen kaltaiset toimintamuodot syntyivät jo ensimmäisissä kokouksissa. Arpajaiset ja huutokauppa ovat olleet kokousten ohjelmassa heti perustamiskokouksen jälkeen ja ovat nykypäivänäkin. Sattuneesta syystä 1901 ja 1911 merkkijulkaisusta olemme saaneet kuulla esitelmiä myös myöhemmin. Kerhoilloissa on kuultu lukuisia mielenkiintoisia esitelmiä keräilyn eri alueilta niin omilta jäseniltä kuin vierailevilta luennoitsijoilta. Kerhoiltoihin kuuluu myös olennaisena osana tietojen

Lasse Martovuori ja Inkeri Varjovaara vuonna 1953.

jakaminen, jos jotain uutta on joku jäsenistöstä löytänyt, niin sitä usein ihmetellään isommalla porukalla.

Ensimmäisenä toimintavuotena yhdistykseen liittyi 31 jäsentä, joista kuitenkin osa pysyi mukana vain vuoden tai pari. Jäsenmäärä oli pitkään parinkymmenen paikkeilla, mutta 1990-luvulla jäsenmäärä alkoi kasvaa voimakkaammin. Yhdistyksen 50-vuotisjuhlaan mennessä ylittyi 40 jäsenen määrä. Seuraava kymmenluku ylitettiin vuosituhannen vaihteessa ja nykyisin kerhossa on reilut 60 jäsentä.

Yhteistyö naapurikuntien kerhojen kanssa on tuonut toimintaan uusia ulottuvuuksia. Nykyisin ilmestyvä seitsemän kerhon yhteinen tiedotus-/jäsenlehti *Tavastforum* perustettiin vuonna 2012, lehden teossa oli tuolloin mukana viisi kerhoa. Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Varsinkin Hyvinkään Postimerkkikerhon ja Hämeenlinnan Postimerkkikerhon kanssa on paljon yhteistyötä ja jäseniä on ristiin puolin ja toisin, ja kerhoissa vieraillaan säännöllisesti. Myös jo lakkautetun

Paloheimonkadun kerhotilan remonttia talkoovoimin.

Tammikuussa 2023 kokoelmanrakentamisillassa oli ruuhkaa. Kehyksissä Pauli Salmisen M54-kokoelma, jota ihmettelemässä Antti Heinonsalo, Pauli Salminen, Anssi Forsblom, Kari Lindholm, Mika Aaltonen, Markku Koivuniemi, Jarmo Palkia, Esa Aaltonen, Heikki Virtanen, Kullervo Vähätalo ja kameran takaa Reijo Myller.

Janakkalan kerhon kokouksissa käytiin Riihimäeltä ahkerasti.

Nuorisotoiminta käynnistyi vuonna 1964, mutta se kuihtui pois 1990-luvun puolivälissä. 2000-luvulla yritettiin nuorisotoimintaa elvyttää, mutta sekin päättyi pian.

Oma tunnus ja mitali

Uusi yhdistys tarvitsi myös oman tunnuksen, joka päätettiin toteuttaa kirjeensulkijamerkinä. Helmikuussa 1948 asetettu työryhmä toi seuraaviin kokouksiin ehdotuksia merkiksi, mutta aina oli joitakin tyytymättömiä jäseniä. Omin voimin sulkijaa ei saatukaan aikaan. Avuksi löytyi Helsingistä 22-vuotias taideopiskelija, joka opintojaan rahoittaakseen otti tehtäväksi sulkijan suunnittelun. Vuonna 1949 valmistunut Riihimäen Postimerkkeilijät ry:n kirjeensulkijamerkki on yksi myöhemmin maailmanmaineeseen nousseen **Timo Sarpanevan** varhaisimpia töitä.

Riihimäellä on viime vuosikymmenten aikana myös muistettu ansioituneita jäseniä. Liiton Pro Philatelia -mitaleja on jaettu aina, kun siihen on ollut aihetta, yleensä noin viiden vuoden välein juhluvuosina.

Kerhomme jäsenistä ainakin 25 eri henkilöä on saanut Pro Philatelian (luvussa on mukana vain Riihimäen kerhon hakemat mitalit). Kerholla on myös oma kerhomitali, jota on jaettu vuodesta 2003 lähtien. Mitali on kuusi portainen pronssista kultaan. Ensimmäiset kolme hopeista mitalia jaettiin 2018, hopeoitua pronssia on jaettu 14 ja pronssia on jaettu 46.

Vuodesta 2003 on valittu vuosittain, pl. vuosi 2020, Vuoden Filatelisti.

Kiertopalkintoon nimensä ovat saaneet:

2003	Eero Hellsten
2004	Esa Aaltonen
2005	Markku Koivuniemi
2006	Reijo Myller
2007	Kari Lindholm
2008	Esko Tapaila
2009	Seppo Karuvaara
2010	Risto Nokireki
2011	Jarmo Palkia
2012	Anssi Forsblom
2013	Veikko Itkonen
2014	Markku Koivuniemi
2015	Heikki Virtanen
2016	Jarmo Palkia
2017	Esa Aaltonen
2018	Reijo Tanner
2019	Markku Koivuniemi
2020	Covid Pandemia

2021	Antti Heinonsalo
2022	Mika Aaltonen

Kokouspaikka kierros

Alkuaikoina kerho kokoontui Seura-huoneella, mutta jo ensimmäisen vuoden lopussa ravintola ilmoitti alkavansa perimään vuokraa, koska kerholaiset joivat niin vähän, ettei tulot riittäneet kattamaan kuluja.

Seurahuoneelta siirryttiin Keitaaseen, joka oli vuoden ajan kokoontumispaikkana. Kansalais-opisto oli kokouspaikkana 1950-luvun alusta aina 1960-luvun alkuun. Kokouksiin osallistui yleensä 3–8 henkilöä. Poikkeuksena oli kerhon kokous Kansalaisopistolla 14.12.1953, kun läsnä oli ainoana Inkeri Varjovaara. Näin oli ainakin hänen tekemänsä pöytäkirjaan mukaan. 1950-luvulla pidettiin jokunen niin sanottu kutsukokous Herajoella ilmeisesti jonkun kerhon jäsenen kotona, muutamassa kokouksessa vieraita oli Hämeenlinnasta, Lahdesta ja Tervakoskelta.

Muutaman Keskusbaarissa pidetyn kokouksen jälkeen siirryttiin Riihimäen Sanomien kerhuhuoneelle. Eri vaiheiden jälkeen siirryttiin taas takaisin Seurahuoneelle. Paloheimon

Puheenjohtaja Esa Aaltonen ojentaa Pro Philatelian Seppo Karuvaaralle vuonna 2005.

Kari Lindholm ja Esko Tapaila kerhon myyntipöydän takana Erämessuilla vuonna 2004.

tilausravintolan kautta siirryttiin K-market Vuorisen kokoustilaan ja lyhyen Seurahuoneen visiitin jälkeen löydettiin kerholle omat vuokratilat Paloheimonkadulta. Nämä omat tilat alkoivat käydä kuitenkin 2010-luvulla ahtaiksi.

Vuoden 2015 syksystä alkaen kerhomme sai uuden kokoustilan Rity-talolta, Hämeenkatu 48-50 (kadun pohjoispää). Tilat olivat lähestulkoon katutasolla, joka helpotti huomattavasti liikuntarajoitteisten osallistumista kerhoiltoihin. Rity-talolla paikkaa vaihdettiin kertaalleen, hieman väljempiin tiloihin, joissa mahdolluttiin kokoontumaan paremmin. Rity-talo päätettiin kuitenkin purkaa syksyllä 2021 ja lokakuusta 2021 on kokoontumispaikkana ollut Riihimäen Reserviläisten kerhotila, osoitteessa Lopentie 3–7.

Paloheimonkadun kerhotilassa säilytämme kerhon kirjastoa ja pidämme siellä parittomien viikkojen maanantaisin vaihtopäivän sekä kokoelmanrakentamisillan alkaen kello 17. Tämä kokeilu aloitettiin helmikuussa 2016.

Kokoelmanrakentamisilloista on tullut hyvin suosittuja, varsinkin näyttelyjen lähestyessä. Kerholla on siellä kahdeksan samanlaista kehystä kuin näyttelyissä, joten siellä voi katsoa miltä kokoelma näyttää sitten itse näyttelyssä. Toki myös muiden kerholaisten palaute ja ehdotukset tulevat, usein pyytämättä, kaupan päälle. Tällä tavoin on saatu

hieman eriytettyä näyttelyfilateliaa normaaleista kerhoilloista pois ja aikaa jää enemmän yleisille asioille ja esitelmille.

Toimintaa ulospäin

Ilmari Martikaisen puheenjohtajuus päättyi paikkakunnalta muuton takia vuonna 1954, jolloin **Arvi Mäkelä** otti tehtävän vastaan. Mäkelän jälkeen puheenjohtajuus siirtyi **Erkki Kolulle**, joka jatkoikin sitä aina vuoden 1980 loppuun. Kolun jälkeen tehtävän otti vastaan koulupojasta kerhon toiminnassa mukana ollut, nykyinen kunniapuheenjohtaja, **Esa Aaltonen**, joka hoiti tehtävää ansiokkaasti kolmeen otteeseen. Muut puheenjohtajat ovat olleet **Eero Hellsten**, **Veikko Itkonen**, **Mika Aaltonen**, **Markku Koivuniemi**, **Kari Lindholm** ja **Heikki Virtanen**, joka on kopauttanut puheenjohtajan

nuijaa vuodesta 2017 lähtien.

1990-lopulta aina 2010-luvulle tehtiin yhteistyötä muun muassa paikallisen postin kanssa vuosittaisen Postimerkin päivän järjestelyssä. Yhteistyö Erämessujen kanssa alkoi vuonna 1998, kun Riihimäen Postimerkkeilijät ry järjesti messujen yhteyteen ERÄ-FILA näyttelyn, jossa esiteltiin metsästys-, kalastus- ja luontoaiheisia postimerkki- ja korttikokoelmia. Esillä näyttelyssä oli 49 kokoelmaa. Näyttelyyn kävi tutustumassa muiden muassa pääministeri **Paavo Lipponen**. Yhteistyö Riihimäen Messujen kanssa jatkui 2010-luvulle saakka.

Riihimäen Postimerkkeilijät järjestää vuosittain kaksi kertaa suuren suosion saavuttaneen keräilytapahtuman, yleensä Kerhotalolla. Kaupungin kirjaston ja -museon kanssa on myös järjestetty keräily-

Mika Aaltonen, Eero Hellsten ja Kari Riipinen kerhon myyntipöydän takana.

Kerholaisia vaimoineen Pariisin näyttelyssä 1990-luvun lopulla.

näyttelytoimintaa, ja keväällä 2015 järjestettiin yhdessä Riihimäki Seuran 80-vuotisjuhlien yhteyteen Riihimäki-aiheinen yhteisnäyttely. Kokoelmissa esiteltiin muun muassa Riihimäki postikortteja, -etikettejä ja -julisteita. Myös rautatieasemalla järjestetyissä Asematapahtumissa on oltu mukana.

Riihimäellä järjestettiin ensimmäinen kerhonäyttely jo vuonna 1950. Kertomatiedon mukaan tuolloin ei vielä ollut kehyksiä, vaan kokoelmat olivat pöydillä yleisön ihailtavina.

Tämän jälkeen kerhonäyttelyitä on pidetty useita, joista viimeisimpinä 65- ja 70-vuotisjuhlanäyttelyt. Kerhon 65-vuotisjuhlanäyttely pidettiin vanhalla Käräjätalolla 31.11.–1.

12.2013, missä samassa yhteydessä oli myös keräilytapahtuma. Lähikerhot Tampereetta myöten olivat paikalla myyntilaatikkoineen. Kokoelmia näyttelyssä oli 39 kpl. Kokoelmat arvioi **Jarkko Leppänen** ja antoi palautteen jokaiselle osallistujille. Repertuaari käsitti kaiken mahdollisen mitä kerholaiset keräävät, postikortit, -merkit, etiketit, kiiltokuvat, presidentit ynnä muut. Napanöyhtää ei näkynyt, sitä kerää vain orpo argentiinalainen, 1980-luvulla oli *Philatelia Fennica* argentiinalaisen kaverin ilmoitus, halusi napanöyhdän vaihtokaverin. Tosi juttu.

Kerhon 70-vuotisjuhlanäyttely järjestettiin ammattioppilaitos Hyrian

tiloissa 24.–25.2.2018, yhteistyössä Hyvinkään Postimerkkikerhon kanssa. Näyttelyssä oli mukana 78 kokoelmaa ja näyttelyn laajuus oli 200 kehystä. Näyttelyssä oli kutsuttuna kaikki FINLANDIA2017-näyttelyssä olleet kerholaisten kokoelmat, Riihimäki-aiheiset kokoelmat, kerholuokan kokoelmat sekä 1 ja 2–3-kehysten kilpailuluokat.

Oikeastaan tuosta näyttelystä idea kansallisen postimerkinäyttelyn järjestämiseen sitten syntyi, kun tuomareina olleet **Juhani Pietilä** ja **Jukka Mäkinen** tuumasivat sen olevan hyvin mahdollista. Hyvinkään kerho saatiin mukaan ja RiiHeX2023 on totta.

Näyttelytoimintaa

Kerhon jäseniä on osallistunut useisiin kansallisiin ja kansainvälisiin näyttelyihin niin näytteilleasettajina, tuomareina kuin yleisönä. Kansainvälisiin näyttelyihin on tehty yhteismatkoja esimerkiksi Pariisiin, Lissaboniin, Roomaan ja Budapestin näyttelyihin. Pienemmän porukan opintomatkoja ovat eräät kerholaiset tehneet useisiin näyttelyihin Euroopassa ja muualla. Kauimmaisematkat on suuntautuneet Japaniin ja Etelä-Koreaan.

Nykyisten jäsenten osalta varhaisin noteeraus kansallisesta näyttelystä

Seppo ja Reiska Malagassa 2006.

löytyy vuodelta 1972, kun Esa Aaltonen osallistui TAVASTIA-72 -näyttelyyn Suomi: luettelokokoelma 1860-1941, kenttäposti, autopaketti, Itä-Karjala ja Pohjois-Inkeri -kokoelmallaan. Kokoelma oli kolmen kehyksen laajuinen ja Esalle annettiin kunniapalkinto, Esan nuoren iän vuoksi hän ei voinut osallistua kilpailuluokkaan ja kokoelma oli arvostelun ulkopuolella.

ABOEX-74 -näyttelyssä Esa osallistui nuorten 15–18-luokkaan ja saavutti kokoelmalla Suomi 1856–1940 hopean. Tämän jälkeen Esa on osallistunut tasaisesti kansallisiin näyttelyihin muutamalla eri kokoelmalla, yleensä kuitenkin klassisella Suomi-kokoelmalla, joka on viime vuosina saavuttanut kansallisessa näyttelyssä kultamitalin ja kansainvälisesti ison vermeilin FINLANDIA2017 -näyttelyssä.

Riihimäen aktiivisin näytteilleasettaja lienee Eero Hellsten, jonka kokoelmia (sisältäen kutsuttujen ja tuomaristoluokassa olleet ja kirjallisuuskohteet) on ollut esillä yli 50 kertaa, yleensä useampi kokoelma ja kirjallisuuskohteet kerrallaan näyttelyssä. Kansainväliselläkin tasolla Eerolta löytyy yli 20 esiintymistä näytteilleasettajana. Hänen valokuvausta käsittelevä aihefilatelian kokoelma on yltänyt maailmannäyttelyssä suuren kultamitaliin saakka.

Soulissa Reiska joutui tutkimaan kehyksiä epänormaalissa asennossa.

Vuodesta 1997 näyttelyissä on aktiivisesti ollut mukana myös Markku Koivuniemi. Ensin Suomen Punaisen Ristin kokoelmalla ja sen jälkeen Suomen kotkamallien kokoelmalla. Ennen RiiHeX2023 -näyttelyä Markun kokoelmia on nähty kansallisella tasolla 12 kertaa ja kansainvälisissä näyttelyissä 16 kertaa. Punaisen Ristin kokoelmalla Markku saavutti kansallisen kultamitalin ja sekä vermeilin FIP-tasolla. Kotkamallin kokoelmalla Markku on voittanut mestariluokan kansallisessa näyttelyssä, NORDIA-näyttelyssä Grand Prix Nordicin ja saavuttanut FIP-näyttelyssä suuren kultamitalin.

Muita aktiivisia näytteilleasettajia Riihimäeltä ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana olleet **Reijo Myller**,

Jarmo Palkia, Kari Lindholm, **Reijo Tanner** ja Heikki Virtanen. Reijo Tanner saavutti vuonna 2022 FIP-näyttelyssä sensuurikokoelmallaan kultamitalin ja Heikki Virtanen on saavuttanut presidenttikokoelmallaan kansallisessa näyttelyssä suuren kultamitalin ja NORDIA-näyttelyssä kultamitalin.

Riihimäen kerhossa on jäsenenä joukko ei-riihimäkeläisiä, jotka kuuluvat myös johonkin toiseen kerhoon. Riihimäen kerhon ulkopuolaisista jäsenistä ahkerasti kokoelmiaan ovat esittäneet ja hyvin menestyneet vuosien varrella myös muiden muassa **Ulla Kemppilä**, **Jarkko Leppänen**, **Jouko Kaartinen**, **Pauli Salminen**, **Kai Nieminen** ja **Ari Muhonen**.

Esa Aaltonen ojentaa Pro Philatelia -mitalin Reijo Myllerille, Markku Koivuniemen ja Teppo Merikannon valvovien silmien alla.

Riihimäen kerhon näytteilleasettajat Jyväskylän NORDIA 2016 -näyttelyssä. Vasemmalta Reijo Tanner, Heikki Virtanen, Kari Lindholm ja Markku Koivuniemi.

Riihimäen Postimerkkeilijäin kunniapuheenjohtajat ja -jäsenet

Kunniapuheenjohtaja

2019 Esa Aaltonen

Kunniajäsenet

2018 Esko Tapaila

2019

Veikko Itkonen

Kerhon toimihenkilöitä vuodesta 1948

Puheenjohtajat

1948 Mauno Metsola
1948–1954 Ilmari Martikainen
1955–1959 Arvi Mäkelä
1959–1980 Erkki Kolu
1981–1988 Esa Aaltonen
1989–1990 Eero Hellsten
1991–1995 Veikko Itkonen
1996–1999 Esa Aaltonen
2000–2003 Mika Aaltonen
2004–2007 Esa Aaltonen
2008 Veikko Itkonen

2009–2011 Markku Koivuniemi
2012–2016 Kari Lindholm
2017– Heikki Virtanen

Sihteerit

1948–1981 Inkeri Varjovaara
1982–1985 Seppo Karuvaara
1986–1987 Jouni Virta
1988 Eero Hellsten
1989 Pekka Aarnio
1990 Veikko Itkonen
1991 Pekka Aarnio
1992–1995 Veikko Hyvönen

1996–2001 Markku Koivuniemi
2002–2003 Kari Lindholm
2004 Eero Hellsten
2005–2011 Mika Kinnari
2012– Ilkka Laitinen

Rahastonhoitajat

1948–1967 Eero Hiili
1967–1981 Inkeri Varjovaara
1982–1988 Pentti Karvinen
1989–1993 Jouni Virta
1994–2005 Hannu Haapoja
2005– Jarmo Palkia

Ansoistaan filatelian saralla Suomen Filatelistiliitto on myöntänyt Leo Linder Trophyn 2021 Markku Koivuniemelle. Aihefilatelistien Isä ja Poika -kiertopalkinnon on saanut vuonna 2012 Eero Hellsten ja vuonna 2022 Heikki Virtanen.

Nyt RiiHeX2023-näyttelyssä tulemme näkemään kaikki luokat mukaan laskettuna yli 50 kokoelmaa Riihimäen Postimerkkeilijöiden jäseniltä. Tämä, jos mikä, todistaa sen, että kerhossa on onnistuttu hyvin innostamaan jäsenistöä

näyttelyfilateliaan ja ennen kaikkea näyttämään kokoelmansa kotikentällä!

Lähde: Reijo Myllerin ja Kari Lindholmin teksti vuodelta 2018, kuvat Reijo Myller ja Riihimäen Postimerkkeilijöiden arkisto.

RIIHIMÄEN KEILAHALLI

POHJOLANKATU 6, 11120 RIIHIMÄKI

040-5353 587

WWW.KEILAHALLI.COM

Lauri Peltonen Oy

Rätiälänkatu 9, 20810 Turku

Puhelin 019-2482336

Postimerkkeilyä Hyvinkäällä

Kimmo Matinlassi

Postimerkkejä, kuoria, kortteja, mukavaa porukkaa ja paljon muuta. Tätä kaikkea on normaalisti tarjolla kun Hyvinkään Postimerkkikerho kokoontuu. Kerho on erittäin aktiivinen ja pohjoisen Uudenmaan tohina on näkynyt Hyvinkään lisäksi myös lähialueilla.

Keväällä 2022 tuli kuluneeksi 55 vuotta siitä kun Hyvinkäälle perustettiin Hyvinkään Postimerkkikerho. Tuolloin keväällä 1967 Hyvinkäällä toimi jo rautatieläisten kerho, mutta koska kerho oli vahvasti yhden yhtiön siipien suojassa, haluttiin perustaa uusi kerho, jonne kaikilla oli mahdollisuus liittyä. Kerhon kokoukset pidettiin aluksi Osuuskassan kerhohuoneella – ehtona oli, että kerho avaisi tilin Osuuskassaan, jolloin kerhohuone oli käytettävissä korvauksetta.

Perustava kokous teki myös päätöksen että kerholle perustetaan oma nuorisosasto.

Ensimmäinen toimintavuosi oli työntäyteinen. Oli monta asiaa tehtävänä. Kerhon säännöt piti laatia ja tuon tehtävän otti hoitaakseen tuolloin yhdistysrekisterissä toiminut varatuomari **Hannu Tulkki**.

Toiminnan alussa merkkejä vaihdettiin, joko merkki merkiltä tai *LaPe-luetteloa* apuna käyttäen. Rahaa vaihdon välineenä ei käytetty. Jos jollakulla ei ollut antaa vaihdoksi sopivia merkkejä, sovittiin velasta ja vaihto suoritettiin myöhemmin.

Ensimmäinen kerhon järjestämä postimerkinnäyttely pidettiin 15.–16.2.1969 kauppaoppilaitoksella. Tätä täytyy pitää saavutuksena nuorelle kerholle. Näyttelyssä oli esillä lähes 30 kokoelmaa, joista 22 oli postimerkkikokoelmia ja loput rahakokoelmia. Postimerkkikokoelmissa oli esillä perinteisiä Suomi-kokoelmia, maakokoelmia sekä aihekokoelmia. Paikallisen lehdistön uutisoinnissa näyttely

Hyvinkään Postimerkkikerhon 55-vuotisnäyttelyn tunnelmia keväällä 2022 Hyvinkään kaupungintalon aulassa.

oli hyvin esillä ja esiintyneissä kommenteissa kiinnitettiin varsinkin huomiota aihekokoelmiin, jotka olivat tuolloin voimakkaasti lisääntyneet.

Kokouspaikat

Seitsemänkymmentäluku toi uusia tuulia. Osuuskassa halusi kerhotoilistaan ulkopuoliset käyttäjät pois ja aloitti vuokran keräämisen. Kerholla ei ollut mahdollisuuksia maksaa vuokraa, kerho alkoi etsiä uutta paikkaa. Sellaiseksi löytyi ensin kirjaston kellari.

Kellarissa sijainneessa väestönsuojassa olo oli turvallista, joskin ahdasta. Sitä aiheutti se, että nuorison määrä oli kovassa kasvussa. Nuorten tarmo ja into sai aikaan ahtautta ja ääntä. Ääntä oli jopa niin paljon, että kerho teki päätöksen eriyttää aikuisten ja nuorten kokoukset. Aikuiset jäivät kellarin ja nuoret siirtyivät muualle.

Aika väestönsuojassa loppui, kun kirjasto tarvitsi tilat itselleen. Uusi kokouspaikka löytyi Salonkadulta Seitsenpirtti-nimisestä kahvilasta, joka kylläkin oli maksullinen. Kahvilan pitäjän ehtona kokouksille oli kahvitus eli kokoukseen osallistujat joutuivat

ostamaan kahvit. Kerholaisten kahvikiintiö tuli nopeasti täyteen ja kokousten pitopaikaksi kokeiltiin paikallisten ravintoloiden kabinetteja. Aikakirjat eivät mainitse vuokrasta, mutta ainakin mahdollisuuksia käyttää palveluja oli.

Kahdeksankymmentäluvulla Kansakunnan kabineteista siirtyvät kokoukset kouluun. Hyvinkään keskustassa sijaitseva niin sanottu Aseman puukoulu oli jonkin aikaa kerhon keskipisteenä. Koulu oli sijainniltaan hyvä, mutta ongelman tuotti kalustus. Koulu oli alasteen käytössä ja pulpetit oli suunniteltu pieniä oppilaita varten. Mielellään voi hymyillä ajatukselle vajaan kymmenysosatonnin ruhon sijoittamisesta pieneen pulpettiin. On siinä ollut illoissa ilo irti.

Joka puolella meni lujaa ja kovaa kunnes 90-luvun alussa iski lama. Kaupunki joutui hätään ja hakemalla haettiin keinoja täyttää kaupungin kassa. Kerholle kerrottiin, että kaupunki aloittaa vuokran perinnän käyttämästään tilasta. Köyhällä kerholla ei ollut varaa maksaa kokoustilastoja vielääkään, tilanne oli kuin aikoinaan 60-luvulla. Kun

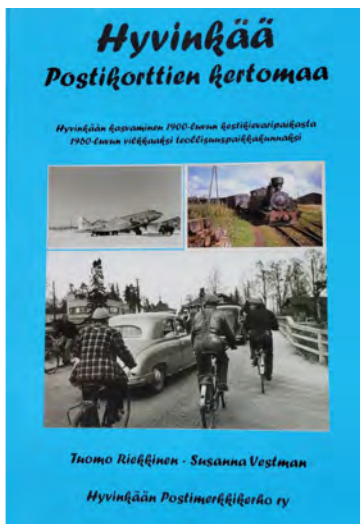
kerholla ei ollut varaa vuokraan, alkoi uusien tilojen etsintä. Hyvinkään postissa vaikuttanut Seppo Verhiö sai sovittua postin kanssa mahdollisuudesta kokoontua postin tiloissa ja postiin mentiin kovasti kiitollisina. Postin tilat olivat kuitenkin haasteelliset ja sieltä kerho siirtyi Nuorisotalo Sillan kautta Hyvinkään kaupungin omistamaan Rinteen taloon syksyllä 2001.

Hyvinkään kaupunki oli ostanut vanhan elokuvateatteri Areenan vieressä sijaitsevan kauppias Rinteen talon, jonka alakertaan kunnostettiin työskentely ja näyttelytilat kuvataiteilijoille ja yläkertaan kokoontumistilat yhdistyksille. Yläkerran tilat jakaantuivat neljään eri huoneeseen ja kun kerholaisia oli enemmän paikalla, osa huhui kokoukseen toisesta huoneesta. Yläkertaan kapuaminen oli myös haastavaa kapeita jyrkkiä portaita pitkin. Ahtaista sokkeloista tiloista huolimatta tunnelmallista aikaa.

Rinteen talosta kerho siirtyi Hyvinkään kaupungin tarjoamien mahdollisuuksien mukaan eri kokouspaikkoihin, ensin Urakantalon, sieltä Willatehtaalte. Syyskuussa 2011 Hyvinkään kaupunki päätti muuttaa Hyvinkään keskustan ilmettä ja keskustaan rakennettiin uusi uljas kauppakeskus Willa. Tämä aiheutti sen, että vanha kaupungintalo piti purkaa kauppakeskuksen alta. Kaupungintalolle piti löytää uusi paikka ja joku huomasi, että kaupungilla on iso lähes tyhjänä seisova kiinteistö, Wanha Villatehdas. Kaupunki remontoi osan vanhasta kiinteistöstä kaupungintaloksi, samalla luoden yhdistyksille jälleen uuden ja nyt ihan uuden kokoustan kaupungintalon kellariin. Täällä Yhdistystilassa yhdistykset saivat edelleen kokoontua veloituksetta, mutta siivouksen hoitivat yhdistykset.

Ajassa mukana

Kuten edellä tuli esille, vuosikymmenet 60-luvulta aina 90-luvun

Kirja Postikorttien kertomaa julkaisiin alun perin 2017 ja uusintapainos keuhällä 2022. Hyvä teos Hyvinkää korteista historia tietoineen kortteli korttelilta aina 1800-luvun lopulta alkaen.

alkuun olivat keräilyn ja varsinkin filatelian osalta ”kulta-aikaa”. Materiaalia liikkui runsaasti ja edullisesti, harrastajia oli paljon ja varsinkin nuorissa oli suurtakin

”pöhinää”. Niin myös Hyvinkäällä. 90-luvulla maailman suunta muuttui, tuli uusia intressejä niin nuorille kuin varttuneemmillekin. Pienen notkahduksen jälkeen varttuneempien keräilyharrastus Hyvinkäällä palasi hyvälle tasolle, mutta nuorten osalta ei.

Vuosien saatossa Hyvinkään Postimerkkikerho on järjestänyt paljon tapahtumia vuosittain, ollut monessa mukana ja luonut mahdollisuudet harrastajille kokoon-tua ja mahdollistanut kanavan harrastajille hankkia merkkejä ja muuta materiaalia edullisesti. Samalla kerho on ollut myös linkki muihin Suomessa toimiviin kerhoihin.

Yhtenä esimerkkinä Hyvinkään Postimerkkikerhon tämän päivän aktiivisuudesta on nopea reagointi hybridimallin käyttöönotossa. Kun korona sulki paikkoja ja kokoontumiset kiellettiin, Hyvinkään kerho oli ensimmäisiä Suomessa jotka ottivat käyttöön kokoontumiset netin kautta. Toki kerho on ollut aktiivinen uusimman teknologian käyttöönotossa jo aikaisemminkin. Kerhon kotisivut

Hyvinkään kerhon kevään 2022 näyttelyn yksi harvinaisimmista kokoelmista oli Hyvinkään lentokentän kautta vuosina 1945–1947 kulkeneesta postista, jota ei aikaisemmin ole ollut esillä ja jota on säästynyt hyvin vähän. Hyvinkään lentokenttä oli Suomen ainoa ulkomaanliikenteen lentokenttä noin vuosina.

Hyvinkään kerho on julkaissut reilut 130 uusintapainosta Hyvinkään korteista ja uusin 13 kortin sarja tuli painosta 2022. Kortteja ostettavissa myös kerhon kotisivujen kautta.

ja Facebook-sivu olivat ensimmäisiä jotka postimerkkikerhot Suomessa ottivat käyttöön. Kerhon kotisivuilla www.hyfila.fi on tähän mennessä vieraillut reilut neljä miljoonaa kävijää ja suurimpana kiinnostuksena ovat olleet kerhon merkkimarkkinat, josta on mahdollisuus edullisesti hankkia materiaalia.

Hyvinkään Postimerkkikerho on vuosien saatossa järjestänyt useita näyttelyitä. Normaali sykli on ollut viiden vuoden välein. Viisi vuotta kerhon 50-vuotisnäyttely oli se kerhon historian suurin. Willa Areenalla järjestetyssä näyttelyssä oli reilut 70 kokoelmaa ja ne muodostivat lähes 250 kehystä. Vuoden 2022 näyttelyssä oli puolet vähemmän kokoelmia ja kehyksiä, mutta jo ne täyttivät kaupungintalon aulan.

Vuoden 2022 näyttelyn kokoelmat tarjosivat katsottavaa ja koettavaa laidasta laitaan. Mukana oli niin historiaa, Disneyn piirroshahmoja kuin perinteistä keräilyä. Yksi näyttelyn helmistä oli Hyvinkään lentokentän kautta kulkeneesta lentopostista kertovat kokoelma. Kokoelma pitää sisällään uniikkeja kohteita, kertoo hyvin kentän historiaa perustamisesta aina liikenne lentämisen päättymiseen saakka. Kokoelmassa on paljon kohteita, joita ei ole säilynyt kuin esillä olevat kohteet. Kokoelman rakentaja Marko Haavisto nukkui yllättäen pois 2022 maaliskuun lopulla. Näyttely oli Markolle hyvin tärkeä ja Hyvinkään kerho halusi Markon muistoksi tuoda Markon kokoelmat postuumisti esille.

Hyvinkään Postimerkkikerho on

kunnostautunut myös julkaisijana. Kerho teki edelliseen näyttelyyn Postikorttien kertomaa kirjan. Kirja pitää sisällään Hyvinkään historiaan 1800-luvun lopulta alkaen postikorttien kertomana. Kirjassa on reilut 800 kuvaa Hyvinkään postikorteista ja korttikuvien ympärille on luotu tarina, kertomaan ajankohdan tapahtumista ja paikoista, lähes kortteli korttelilta. Kirjan ensimmäinen painos myytiin pari vuotta sitten loppuun, mutta nyt sitä jälleen saa. Kerho teetti kirjasta toisen painoksen ja se tuli painosta juuri vuoden 2022 näyttelyn alla.

Tietoa Hyvinkään kerhon toiminnasta, kerhon historiasta ja kerholla myynnissä olevista kohteista löytyy kerhon kotisivuilta: www.hyfila.fi

Postimerkinäyttely Hyvinkäällä 1972.

Hyvinkään kerhon kerhoillan tunnelmia vuonna 1976.

Postimerkin Päivän viettoa Hyvinkäällä vuonna 1983.

Kerho on vuosikaudet tehnyt hyvää yhteistyötä Riihimäen Postimerkkeilijöiden kanssa. Osa kerhojen jäsenistä kuuluu molempiin kerhoihin. Seuraava yhteinen isorypistys on RiiHeX2023 -näyttely. Näyttelyn osalta on jo vuoden verran tehty hyvää työtä ja vaikka molemmille kerhoille tämä näyttely on ensimmäinen kansallinen näyttely, niin hyvältä näyttää.

Sen verran kerhojen toiminnassa on eroja, että Riihimäellä on huomattavasti enemmän kansallisen tason näytteilleasettajia ja Hyvinkäältä ei päästä lähellekään Riihimäen kehysmääriä. Riihimäeltä on tulossa kerhon jäseniltä kokoelmia yli 200 kehystä näyttelyyn ja saa nähdä yltääkö mikään muu kerho Suomesta samanlaiseen suoritukseen. Näyttelyyn tulevat kokoelmat luovat kattauksen filatelian koko kenttään ja

nähtävää sekä koettavaa on varmasti jokaiselle. Innolla odotamme, että pääsemme Urheilutalolle ja

näemme sillä runsaasti keräilystä kiinnostuneita.

Hyvinkään Postimerkkikerho mukana harrastemessuilla vuonna 1987, kuvassa kerhon silloinen sihteeri Görgen Grönlund.

Postimerkin päivän viettoa Hyvinkään pääpostissa vuonna 2006.

Hyvinkään Postimerkkikerhon kerhoilta Hyvinkään Taidemuseolla vuonna 1992. Kuvassa muun muassa Anssi Forsblom, Pertti Sten ja Unto Salminen.

Radanvarsitapahtuma Hyvinkäällä vuonna 1995.

NH-KONEET

Riihimäen ja lähialueiden postihistoriaa sekä leimoja

Koonnut Heikki Virtanen

Tähän artikkeliin on pyritty kokoamaan hieman tietoa Riihimäen ja lähiympäristön postihistoriasta sekä käytössä olleista leimoista. Mukaan on valittu Riihimäen lisäksi Hausjärvi, Hyvinkää, Loppi ja Janakkala.

Osittain näin myös sen takia, että näiden kaikkien paikkakuntien, varsinkin varhaisempi posti, nivoutuu osittain yhteen. Tekstit on saatu Riihimäen Postimerkkeilijöiden jäseniltä, jotka aluetta keräilevät ja tutkivat. Tekstin ei ole tarkoitus olla

kaiken kattava tietopaketti alueen postihistoriasta, vaan antaa hieman osviittaa siitä, minkälaista postinkulku eri alueilla on ollut ja mitä sieltä on löydettävissä.

Jos kiinnostus alueen postihistoriaan herää artikkelin myötä, niin lisää paikkakunnista ja postihistoriasta voi katsoa RiiHeX2023 -näyttelyn kehyksistä. Aihetta käsitellään ainakin seuraavissa kokoelmissa:

1. **Aaltonen Esa:** *Emopitäjä Hausjärven ja Riihimäen postihistoriaa*

2. **Aaltonen Mika:** *Riihimäen postihistoriaa*

6. **Heinonsalo Antti:** *Hangö-Hyvinge-rautatie*

64. **Heinonsalo Antti:** *Hyvinkään postihistoriaa esifilateliselta ajalta Suomen ja Hyvinkään itsenäistymiseen 1917 asti*

92. **Salonen Seppo:** *Janakkalan postihistoriaa, teollisuutta ja ihmisiä Kirkonkylän, Leppäkosken, Tervakosken ja Turengin talousalueilla*

Riihimäen vanhimmat leimat

Rataosuus Helsingistä Hämeenlinnaan valmistui vuonna 1862. Tuolloin Riihimäellä syntyi tarve lähtevän postin mitätöimiseen. Varsinaista postileimaa ei Postilaitoksella ollut toimittaa ja sen takia asemapäällikkö, joka vastasi myös postin kulusta, käytti mitätöimiseen rautateiden päivämääräleimaa (kuva 1).

Riihimäellä oli varmuudella kyseinen päivämääräleima käytössä, niin kuin muillakin asemapaikkakunnilla. Materiaalin niukkuuden ja varsinkin postilähetysten harvinaisuuden takia on mahdotonta sanoa, minkä tyyppinen leima on kullakin paikkakunnalla ollut käytössä.

Riihimäki asemaleima (kuva 2). Näitä rautateiden virkaleimoja käytettiin asemilla siihen asti, kun varsinainen postikonttori perustettiin. Leimasinväri on ollut Riihimäellä mustahko tai sininen. Leimaa on alettu todennäköisesti käyttämään rataosuuden valmistuttua. Leima isohampaisilla merkeillä on erittäin harvinainen.

Riihimäki pieni yksirenkainen leima (kuva 3). Leima on ilmeisesti otettu käyttöön vuonna 1871, mutta leima on tavattu vasta vuonna 1873 käytettynä.

Kuva 1. Jull29 ja Feb.7

Kuva 2.

Kuva 3.

Kuva 4.

Leimasinväri on vihertävänsinertävä. Isohampaiskuorella leima on erittäin harvinainen. Vuosien saatossa olen rekisteröinyt kolme kohdetta. Myös irtomerkillä sitä voidaan pitää

satunnaisena. Ehiökorteilla aina 1870-luvulta lähtien sitä voidaan pitää helposti tavattavana. Leima rikkoontui ja vuodesta 1877 siitä puuttuu niin vuosiluku kuin päivämääräkin.

Leimaa on täydennetty käsin musteella, musteena on käytetty useimmiten violettiä väriä (kuva 4).

Emäpitäjä Hausjärven ja Riihimäen alueen postipysäkkileimat

Postipysäkkileimat (kyläleimat) tulivat käyttöön Suomessa 1890-luvulla ja käsiteltävällä alueella ensimmäiset leimat otettiin käyttöön 1900-luvun alussa. Mukaan on otettu kaikki Hausjärven kunnan alueella käytetyt leimat sekä Lammin kunnan alueelta ne postipysäkit, joiden pääpostitoimisto on ollut Hausjärven puolella (Mommila tai Oitti). Riihimäki erotettiin Hausjärvestä, sen tultua kauppalaksi vuonna 1922. Riihimäen postin alaisia postipysäkkejä sijaitsi lisäksi Lopen kunnan alueella, jotka on myös esitelty. Esityksestä puuttuu muutaman kuukauden käytössä olleen Launoisten leimaus. Launoinen muutettiin postiasemaksi nopeasti uudella nimellä Launonen.

AROLAMPI (kuva 5)

Vuoteen 1922 Hausjärven kuntaa, jonka jälkeen Riihimäkeä. Perustettu 1.5.1907 ja lakkautettu 1.11.1961.

Pääpostiasema aina Riihimäki.

ARRANKORPI (kuva 6)

Lammin kuntaa, pääpostiasema Mommila (Hausjärvi).

Perustettu 1.1.1913 ja lakkautettu 1.11.1960.

Leimasinväri musta tai violetti.

HAUSJÄRVI (kuva 7)

Pääpostiasema Hikiä.

Perustettu 1.3.1907 ja lakkautettu 1.6.1912.

Uudelleen 1.1.1920 ja lakkautettu 1.11.1941.

HERAJOKI

Hausjärven kuntaa vuoteen 1922, jonka jälkeen Riihimäen kauppalaa.

Pääpostiasema aina Riihimäki.

Perustettu 1.1.1901 ja lakkautettu 1.1.1972, uusi Riihimäki 71.

1. Virheellinen Herrajoki (kuva 8)

2. Herajoki isot kirjaimet (kuva 9)

Kuva 5. Arolampi.

Kuva 6. Arrankorpi.

Kuva 7. Hausjärvi.

Kuva 8. Herrajoki.

Kuva 9. Herajoki.

Kuva 10. Herajoki.

3. Herajoki pienet kirjaimet (kuva 10) leimasinväri musta tai violetti.

HIETOIS (kuva 11)

Lammin kuntaa, pääpostiasema Mommila.

Perustettu 1.6.1912 ja lakkautettu 1.2.1923.

uudelleen 1.1.1927 Hietoinen nimellä.

HIETOINEN (kuva 12)

Lammin kuntaa, pääpostiasema Mommila. Aikaisempi Hietois.

Perustettu 1.1.1927 ja lakkautettu 1.9.1948.

HIRSIMÄKI (kuva 13)

Perustettu 1.1.1927 ja lakkautettu 1.1.1957.

Leimasinväri musta tai violetti.

ERKKYLÄ (kuva 14)

Perustettu 15.8.1917 ja lakkautettu 1.9.1925, uusi Monni 1.9.1925.

JOKINIEMI (kuva 15)

Lopen kuntaa, pääpostiasema Riihimäki.

Perustettu 1.11.1907 ja lakkautettu 1.6.1946.

KORMU (kuva 16)

Lopen kuntaa, pääpostiasema Riihimäki.

Perustettu 10.4.1914 ja lakkautettu 1.1.1938.

LAUNONEN

Lopen kuntaa, pääpostiasema Riihimäki. Entinen Santamäki.

Perustettu 1.4.1914 ja lakkautettu 1.7.1914. Uusi Launonen.

(ei havaintoa kyseisestä mahdollisesta rivileimasta).

MOMMILA (kuva 17)

Hausjärven kuntaa, pääpostiasema todennäköisesti Oitti.

Perustettu 1.2.1912 ja lakkautettu 1.2.1923.

MONNI (kuva 18)

Hausjärven kuntaa, entinen Erkkylä.

Perustettu 1.9.1925 ja lakkautettu 1.1.1950.

(aikaisemmin Monni, Askola, postipysäkki vuoteen 1925 saakka).

POIKMETSÄ (kuva 19)

Lammin kuntaa, pääpostiasema Mommila / Oitti.

Perustettu 1.11.1909 ja lakkautettu 1.4.1960.

Kuva 11. Hietois.

Kuva 12. Hietoinen.

Kuva 13. Hirsimäki.

Kuva 14. Erkkylä.

Kuva 15. Jokiniemi.

Kuva 16. Kormu.

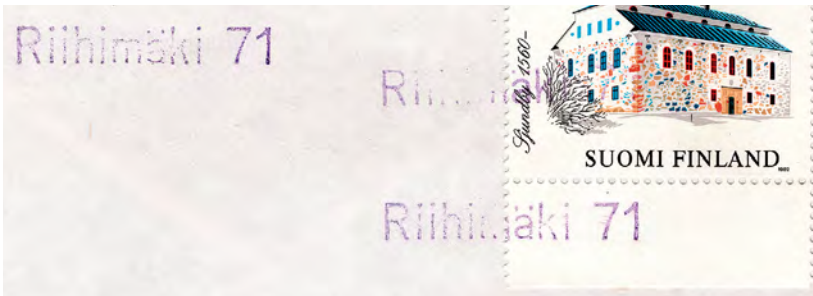
Kuva 17. Mommila.

Kuva 18. Monni.

Kuva 19. Poikmetsä.

Kuva 20. Riihimäki 71.

Kuva 21. Ridasjärvi.

Kuva 22. Santamäki.

Kuva 23. Turkhauta.

RIIHIMÄKI 71 (kuva 20)
Entinen Herajoki, perustettu 1.1.1972.
Lakkautuspäivämäärä ei tiedossa,
todennäköisesti 1980-luvun alkupuoli.
RIDASJÄRVI (kuva 21)
Hausjärven kuntaa vuoteen 1918,
jonka jälkeen Hyvinkään kuntaa.

Perustettu 1.12.1904 ja lakkautettu
1.1.1912.
SANTAMÄKI (kuva 22)
Lopen kuntaa, pääpostiasema
Riihimäki, uusi Launoinen.
Perustettu 1.7.1900 ja lakkautettu
1.4.1914.

TURKHAUTA (kuva 23)
Hausjärven kuntaa, pääpostiasema
Ryttylä.
Perustettu 4/1934 ja lakkautettu
1.1.1938.

Hausjärven postileimoista

Reijo Tanner

Hausjärven vanha materiaali muodostuu emäseurakuntien (Tuusula, Hämeenlinna, Mäntsälä ja Hollola) välisestä kirjeenvaihdosta ja valtiovallan kirkkokuulutuksista papiston ja aateliston kirjeiden ohella. Helsinki–Hämeenlinna-rautatie-avaaminen toi Hausjärvelle uudet asemat Hyvinkää, Riihimäki ja Ryttylä. Näistä kuitenkin Hyvinkää ja Riihimäki lohkaistiin omiksi kunnikseen ja niiden leimasto käsitellään ko. kaupungin leimatioissa.

Hausjärven ensimmäinen posti avattiin Ryttylään 1881 (kaksirenkainen leima), lähinnä Tervakosken paperitehtaan posti- ja tavaraliikenteen nojalla. Riihimäki–Pietari-radan avaaminen toi Hausjärvelle lisää kolme uutta asemaa: Hiekie, Ois ja Mommila.

Hikie (hikevä, lähteinen) viitannee aseman alta pulppuavaan isoon lähteeseen, joka pitää Hausjoen alkuosan ikisulana. Myös Vantaanjoen sivuhaara Selänoja saa vetensä ainakin neljästä eri lähteestä Hikiän alueelta. Hikiä on siis vedenjakaja-alueella, koska osa lähteiden vesistä päättyy Kokemäenjokeen. Hausjärvi on maankuulu Salpausselän harjun suodattamasta pohjavedestä!

Ois (oieti) saattaisi merkitä oikotietä, Oitti (oikku, tahto, mielihalu) taas on outo käyttömuoto alkuperäiselle sanalle. Oudot asemanimet esiintyvät vain Finland-leimoissa. Hokie ja Ois nimet muutuivat 1.1.1894 kun venäläisleimat korvasivat aiemmat Finland-leimat.

Asemille avattiin postit seuraavasti:

Ryttylä 1.4.1881, **Ois** 1.7.1888,
Hikie 1.4.1889 ja **Mommila** 1.2.1923,
joka oli ollut postipysäkinä jo
1.2.1912 lähtien.

Pietarin radalla otettiin käyttöön
asemanumerointi 1.1.1870. Tämän
jälkeen postitusasema on todettavissa
leiman sisällä tai erillispainanteena
olevasta numerosta. Kuvissa asema-
numeroleimat 26, 29 ja 30.

Kuva 24, asemaleimanumero 26.

Kuva 25 asemanumeroleima 29.

Kuva 26 asemanumeroleima 30.

Kortit: Järvelästä Ryttylään 7.9.1872 (kuva 24), Oisista Järvelään 1876 (kuva 25) ja Hikiältä Helsinkiin 17.9.1877 (kuva 26).

Hausjärven postipysäkkejä

Käytössä päivämäärättömät rivileimat.

Hausjärvi (kirkon ympäristö)
1.3.1907 -> postiasema 1.6.1912 ->
postipysäkki 1.1.1920 -> postitoimisto

II 1.11.1941. Rivileimat käytössä kahdessa eri vaiheessa 1907–1912 ja 1920–1941.

Erkkylä 15.8.1917 -> Monni 1.9.1925 -> 1.1.1950 pt II -> 1.11.1972 lakkautettu.

Turkhauta 1.4.1934 -> pt II 1.1.
1938 (päivämääräleimasin käyttöön).

Arrankorpi, Mietois, Mietoinen, Poikmetsä (Lammi); posti kulki usein Mommilan kautta.

Mommila 1.2.1912 -> 1.2.1923
postiasema (oma leima käyttöön).

Maalaiskirieenkantoleimat

Numero osoittaa postireitin, mistä lähetyks on lähtenyt:

Hikiä: 524 Hikiä-Sykäri 1.1.
1901, 1192 (Puuja 1909-?), 1193
Hikiä-Hausjärvi 1.3.1907, 1758
Hikiä-Selänoja 1.7.1911, 1784 Hikiä-
Kolke-Lepistö-Hikiä 1.11.1911,
4817?

HAUSJÄRVI: 1193 Hausjärvi–
Hikiä, 1194 Hausjärvi–Puujaa.

OITTI: 994 Oitti–Mommilan talo 1.3.1906, 1172 Oitti–Sälinkään kartano 30.11.1906, 1919 Oitti–Maitoinen 1.4.1913, 1957 Oitti–Mattilan lepokoti–Torhola–Oitti 1.1.1914, 2095 Oitti–Puujoen kansakoulu 1.3.1919. Mäntsälä–Sälinkää postia kulki Oitin kautta.

MOMMILA: 2295 (Haminankylä),
5101?

RYTTYLÄ: 1218 Ryttylä-Uhkoila
1.4.1907, 1426 Ryttylä-Turkhauta
1.3.1908, 4971?

Hyvinkään vanhat postileimat

Antti Heinonsalo

Hyvinkään postihistorian varhaisin vaihe sijoittuu vanhan Hyvinkäänkylän (Hyfvingeby) alueelle, muutaman kilometrin päähän nykyisestä keskustasta. Hyvinkäänkylässä sijaitsi Postitalo ja kievari, olihan se sijainniltaan jotakuinkin Helsingin ja Hämeenlinnan puolivälissä. Tuon ajan posti kulki Hyvinkäänkylän läpi ja omaa leimaa ei ollut: esifilatelisella ajalla ensimmäiset leimat tulivat isojen hallintokaupunkien posteille. Hyvinkään alue oli lähinnä muutaman talon ja torpan muodostama kylä ja sieltä lähtenyttä tai sinne tullutta postia tunnetaan hyvin vähän.

Rautatien rakentaminen ja valmistuminen Helsingin ja Hämeenlinnan välille oli iso muutos myös postinkulun kannalta. Se oli myös alku sille, että Hyvinkää nykyisessä muodossaan ja nykyisellä paikallaan alkoi rakentua. Hyvinkään emäpitäjien Hausjärven ja Nurmijärven välinen raja kulki lähes rautatien linjan mukaisesti Hyvinkään aseman kohdalla. Siinä asiassa tilanne muuttui, kun Hyvinkää itsenäistyi vuonna 1917 omaksi kunnakseen.

Hyvinkään postitoimisto perustettiin 1.6.1874 ja sen myötä Hyvinkää sai ensimmäisen varsinaisen postileimansa. Postia oli toki Hyvinkään aseman kautta kulkenut jo heti rautatien valmistumisesta lähtien. Osa siitä kulki asemapäällikön toimiston kautta ja sai leimaksi asemapäällikön virkaleiman (kuva 27). Osa postista laitettiin suoraan junaan ja ne lähetykset mitätöitiin junassa postivaunuleimoin tai joissain tapauksissa vasta määräpaikkojen tuloleimoilla.

Ensimmäinen leima oli ns. pieni 1-renkainen leima (kuva 28) ja se oli käytössä aina vuoden 1893 loppuun. 1-renkaisten leimojen aikana postilaitoksella ei vielä ollut leimasimien korjauspajaa ja siksi vioittuneiden leimasimien korjaus oli hankalaa ja jäi postitoimistojen

HYVINGE

Kuva 27, asemapäällikön virkaleima.

Kuva 28, pieni yksirenkainen leima.

Kuva 29, rikkoutunut leima.

hoitajien tehtäväksi. Pienemmillä toimipaikoilla oli yleensä vain yksi leimasin, näin Hyvinkäälläkin. Tämän takia 1-renkaisista leimoista tunnetaan paljon leimasimien vaurioitumisesta aiheutuneita variaatioita. Hyvinge 1-renkainen on tästä hyvä esimerkki: ensimmäisenä sen rengas vaurioitui. Sitten vuoden 1878 tienoilla vuosiluvun kaksi viimeistä numeroa jumiutuivat ja tunnetaan postia vielä 1880-luvun alusta missä vuosiluku on 1878. Sitten vuosiluvun kaksi viimeistä numeroa putoavat kokonaan pois: ne eivät enää koskaan palautu leimasimeen (kuva 29). Siitä huolimatta, että näyttää ilmeiseltä leiman renkaan tulleen korjatuksi 1880-luvun lopulla.

Hyvinkää sai seuraavaksi venäläisleiman, joka otettiin muutenkin venäläistämistoimena käyttöön kautta Suomen. Tiedetään, että ruotsinkielinen Hyvinge-venäläisleima (kuva 30) on tehty ja sen piti tulla 1.7.1893 alkaen käyttöön, mutta sitä ei tiedetä koskaan käytetyn. Itse leimasin löytyy Postimuseosta. Lopullinen,

Kuva 30, ruotsinkielinen venäläisleima.

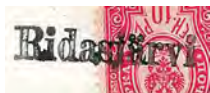
Kuvat 31, 32 ja 33, kolme eri versiota suomenkielisestä venäläisleimasta.

käyttöön tullut venäläisleima sai suomenkielisen kirjoitusasun ja näin Hyvinge muuttui Hyvinkääksi (kuva 31). Suomenkielinen venäläisleima tuli käyttöön 1.1.1894.

Venäläisleimasta on ollut käytössä kolme eri versiota kaksikielisenä, kuvat ohessa (kuvat 31, 32 ja 33). Erot olivat varsin pieniä, mutta eri tyypit ovat kyllä erotettavissa. Kaikkia tyyppejä käytettiin pitkälle 1930- ja 1940-luvuille, tosin tietysti venäjänkielinen teksti poistettuna.

1900-luvulle tultaessa postimäärät lisääntyivät väestönkasvun ja taloudellisen toimeliaisuuden

kasvaessa. Sivutoimipaikkoja alkoi syntyä lähiympäristöön, ensimmäisinä Ridasjärvi ja Kytäjä. Molemmat aloittivat postipysäkkeinä (kuvat 34 ja 35), mutta myöhemmin ne ylennettiin postiasemiksi ja edelleen postitoimistoiksi (kuvat 36 ja 37). Hyvinkään–Pyhäjärven (myöhemmin Hyvinkään–Karkkilan) rautatien aloittaessa 1910-luvun alussa sen varteen syntyi postipysäkkejä, samoin muualle keskustaajaman ympäristöön. Niistä saisi oman artikkelinsa eli rajataan ne tästä jutusta pois.

Kuvat 34 ja 36, Ridasjärven postipysäkin ja postitoimiston leimat.

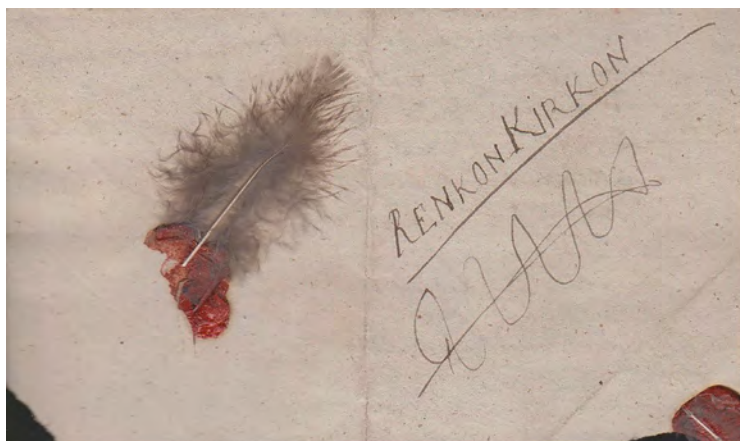

Kuvat 35 ja 37, Kytäjän postipysäkin ja postitoimiston leimat.

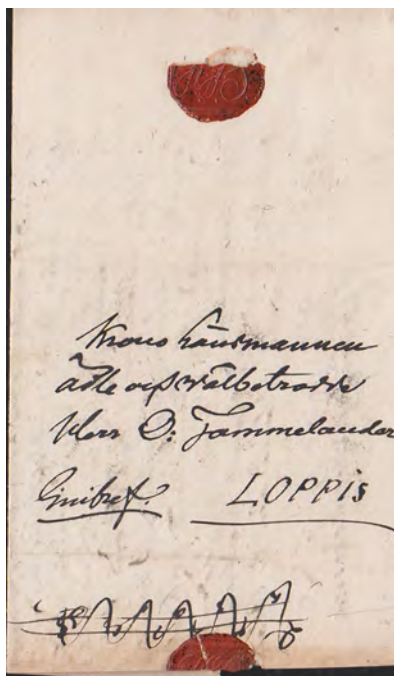
Lopen postihistoriaa

Kari Lindholm

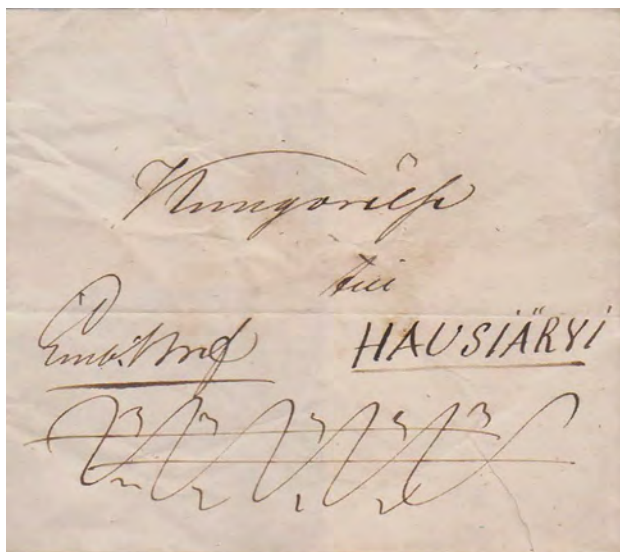
Lopen historian alkutaipaleella Loppi kuului Janakkalan kappeliseurakuntaan. 1500-luvulla muodostuneeseen Lopen kappeliseurakuntaan kuului nykyisistä kylistä vain seitsemän. Nämä olivat Läyliäinen, Sajaniemi, Joentaka, Loppi, Hunsala, Tevöntö ja Pilpala. Muut kylät kuuluivat Janakkalaan.

Yhden sulan kirje Rengon kirkkoon 1825.

Lopen nimismiehelle lähetetty meander-kirje 1821 Vanajan kirkolta.

Lopelta Hausjärvelle kulkenut meanderkirje.

Lopelta Riihimäen kautta Helsinkiin kulkenut kirje Loppis-leimalla 1893.

Vakuutettu kirje
Lopelta Helsinkiin.

Lokala/Sokala rivileimat, joista
Sokala on oikea kirjoitustapa.

erilaisia postinkulussa käytettyjä leimoja. Lukumäärään on otettu huomioon paikan eri kirjoitustavat sekä nimivirheelliset leimat muun muassa **Lokala**, jonka oikea kirjoitusmuoto on **Sokala**. Tämä virheellinen leima oli käytössä 1914–noin 1940.

Postin pyöröleimoja on käytetty 14 eri paikassa. Rivileimoja on ollut käytössä 17 paikassa. Numeroleimoja on kaiken kaikkiaan ollut käytössä Lopen alueella yli 20. Näiden lisäksi löytyy variaatioita leimojen väreissä, painoasuissa ynnä muussa sellaisessa.

Lopen alueelta on siis kerättävissä hyvin monipuolinen kattaus posti-historiaa jo pelkästään leimojen osalta, vaikka kapearaiteisten rautateiden leimoja ei olisikaan mukana kokoelmassa. Tällä hetkellä on Lopella toiminnassa yksi posti ja pakettipisteitä on kaksi.

Lopen varhaiskirjeitä tapaa satunnaisesti ja sulkakirjeet ovat harvinaisia. Loppis-leimaa tapaa myös satunnaisesti. Myöhemmän ajan postileimat suurin osa on joko yleisiä tai kohtuullisen yleisiä. Rivileimoista harvinaisia ovat muiden muassa Santamäki, Launonen ja Tervalampi. Numeroleimoissa löytyy myös harvinaisia leimoja.

Itsenäinen seurakunta Lopesta tuli vuonna 1632, jolloin siihen kuului muut sittemmin Loppeen kuuluneet kylät sekä Kytäjärven kylä, joka kuuluu nykyisin Hyvinkäälle.

Lopelle asutettiin toisen maailmansodan jälkeen karjalan siirtoväkeä vähän alle 1 100 henkeä, joista noin 900 oli kotoisin Antrean pitäjästä. Nykyisin Lopella asuu noin 7 800 henkeä ja suurimmat taajamat ovat Lopen kirkonkylä, Launonen ja Läyliäinen.

Lopella on myös kulkenut kaksi kapearaiteista rautatietä, jotka kummatkin on nykyisin jo purettu. Toinen oli Hyvinkää–Karkkila-rautatie, joka oli toiminnassa vuosina 1911–1967 ja toinen Riihimäki–Launonen-rautatie vuosina 1907–1954, joka perustettiin Kesijärvellä sijainneen sahan tarpeisiin.

Postia ennen varsinaisten postimerkkien ilmestymistä on Lopelta saatavissa kohtuullisen monipuolisesti. Lopelta löytyy keräilijöiden hallusta ainakin kirkkokuulutuksia, meander-kirjeitä sekä kihlakunnan postia. Näitä voi löytää satunnaisesti joko Lopelle tullessa tai Lopelta lähetettynä. Lopelta on lähetetty myös sulkakirjeitä (pikakirje, joilla sulkien määrä kertoo lähetyksen kiireellisyyden), näitä olen tavannut vain yhden, yhden sulan kirjeen.

Varsinainen **Lopen** posti perustettiin 1.10.1883, jolloin tuli käyttöön kaksirenkainen ruotsinkielinen **LOPPIS**-leima. Lopelle venäläisleima tuli käyttöön alkaen 1893 ja suomenkieliset leimat 1919 alkaen.

Lopen alueella on 23 eri taajamaa, joissa on ollut tai on löydettävissä

Janakkala on varsin hedelmällinen kunta, kun tarkastellaan kunnassa olleita postitoimistoja ja muita postin leimausmahdollisuuksia lähes 150 vuoden perspektiivillä. Kaikkiaan postin toimipisteitä on ollut yhteensä 13 eri paikassa.

Lisää vaihtoehtoja toivat Turengin, Leppäkosken ja Harvialan asemat sekä niihin liittyvä postivaunuliikenne kaikkine postin leimoinen sekä rautateiden rahti- ja asemaleimat. Tarkemmin ja syvällisemmin näitä asioita on käsitelty Janakkala-kotiseutukokoelmassa, joka on esillä RiiHeX2023 -näyttelyssä Riihimäellä.

Käydään lyhyesti läpi Janakkalan postipisteet niiden perustamisjärjestyksessä. Ensimmäinen piste avattiin **Leppäkosken** asemalle 1.6.1880, joten Leppäkosken vanhimmat leimat ovat kaksirenkaisia postileimoja. Samalta ajalta löytyy pari erilaista Leppäkosken aseman tekstileimaa. Niillä leimattiin tyypillisesti ehiökortteja, joilla ilmoitettiin Leppäkoskelta lähtevien tiililastien rahtitietoja vastaanottajille Helsinkiin. Vielä Leppäkoskeen liittyen käytettiin ainakin neljää erilaista maalauskirjeenkantajien numeroleimaa. Ihan alkuaikojen leimoja on liikkeellä vähän, mutta muuten Leppäkoski-leimoja löytyy varsin hyvin.

Seuraava postitoimisto tuli **Turengin** asemalle 1.6.1887, tasan 7 vuotta myöhemmin. Alussa se oli muodossa Turengi, vuoden 1894 alusta alkaen suomenkielinen Turenki. Jälleen alussa leimat olivat kaksirenkaisia (kuva 38), värit sininen ja musta. Ainoat kunnan kuvioleimat ovat Turengista, 6x6 ja 7x7 ruudukko luettelonumeroina 308 (kuva 38) ja 354. Myös maalauskirjeenkantajien reittejä lähti Turengista ainakin kolme. Turengin vanhin leima on kuitenkin sininen Turengi-asemaleima (kuvat 39 ja 40), joita on tullut vastaan muutama,

Kuva 38, kaksirenkainen Turengi-leima ja kuvioleima 308.

mutta aika harvinaisia ja arvokkaita ne kyllä ovat ainakin lähetyksillä. Turenki-postia on kautta aikojen paljon. Välillä tuntuu, että suurin osa kunnan postista on kulkenut Turengin kautta määränpäähänsä.

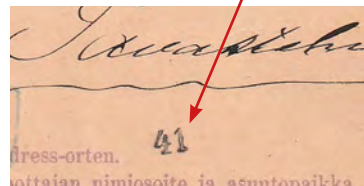
Hämeenlinna–Tampere- ja Toijala–Turku-ratalinjojen valmistuttua vuonna 1876 alkoi postivaunuliikenne Janakkalan läpi. Ensimmäiset Janakkalan asemien numeroleimat olivat **Leppäkoski no 40** ja **Turenki no 41** (kuva 41), asemien lisääntyä vuodesta 1881 numerot 43 ja 44 ja vuodesta 1889 lähtien numerot 45 ja 46. Erillisiä aseman numeroleimoja käytettiin joko postivaunuleiman yhteydessä tai erikseen.

Harvialan asema avattiin vuonna 1899 ja vähän myöhemmin eli 1.8.1904 sinne avattiin postipysäkki. Vuosisadan alkuvuosista asti löytyy siis Harviala-rivileimakohteita, joilla useimmiten on lisäksi joku postivaunuleima. Myöhemmin Harviala korotettiin postiasemaksi,

ja sitä myötä tulivat Harviala-pyöröleimat. Harvialasta lähti myös kolme maalauskirjeenkantajien postireittiä numeroleimoinen. Varsinkin vanhoja rivileimoja on aika mukavasti tarjolla, uudemmat pyöröleimat ovat melkein vaikeampia löytää ainakin hyvälaatuisina.

Janakkalan kirkonkylä eli Tarinmaa sai postitoimistonsa 1.3.1908, mistä alkaen voi löytää Janakkalapyöröleimoja (kuva 42). Vaikka kyseessä on kirkonkylä, postia ei ole kulkenut kauhean paljon. Toisaalta Janakkalan kautta kulki kolmen maalauskirjeenkantajan reitit länsipuolisiin kyliin, joten postitrafikkia on kuitenkin ollut. Turenki oli kuitenkin rautatieasemana keskuspaikka sekä tulleele että lähteneelle postille, joten moni kirje, joka on kulkenut kirkonkylän läpi kantaa vain nimeä Turenki.

Postista erottuu suuri määrä Viralan hiivatehtaan pakettikortteja, joissa poikkeuksetta on Turengin

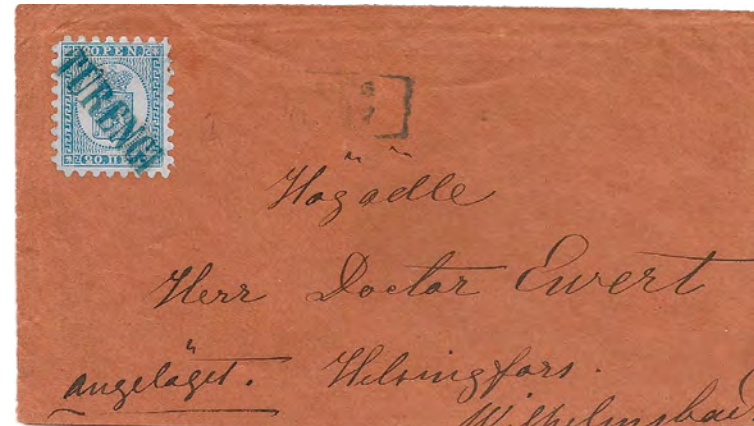
Kuva 41, asemaleima numero 41.

Kuva 42, Janakkala venäläisleima.

Kuva 43, Turenki venäläisleima.

kuvat 39 ja 40, siniset Turengi-asemaleimat.

leima (kuva 43). Toiseen suuntaan on vuosisadan lopulla kulkenut suuri määrä Turengi Virala -osoitteella ehiökortteja, joilla tilattiin hiivaa joka puolelle Suomea. Viralassa olisi voinut olla oma posti, mutta jostain syystä sitä ei koskaan sinne avattu.

Täsmälleen samaan aikaan 1.3.1908 avattiin **Hyvikkälän** kylään posti ilmeisesti ensin maalaistaloon ja myöhemmin kyläkauppaan. Tästä Hyvikkälä-rivileimasta (kuva 44) tulikin erittäin pitkäikäinen sillä se lopetettiin vasta 31.3.1971 kaupan lopettaessa toimintansa. Hyvikkälän läpi kulki posti myös edelleen kunnan rajalle Haapaniemen kylään ja vielä siitäkkin rajan yli silloisen Rengon puolelle Haarajoen kylään.

Seuraava rivileima syntyi **Saloisten** kylään Turengin ja Lammin välille 1.7.1910 **Saloranta**-nimisenä (kuva 45). Se oli rivileima, joka myöhemmin elokuussa 1947 muuttui pyöröleimaksi postitoimiston statuksen korotuksen myötä. Posti jatkoi toimintaansa aina vuoden 1985 elokuun loppuun saakka.

Ahtola-rivileima (kuva 46) näki päivänvalon Löytymäen kylässä

1.10.1910. Ahtola korotettiin postiasema II:ksi 1.8.1950, mutta tähän mennessä en ole koskaan nähnyt Ahtola-pyöröleimaa. Ahtola-rivileimoja kyllä riittää. Postiasema toimi kuitenkin vuoden 1974 loppuun saakka.

Saman suunnan kylä **Heinäjoki** sai oman rivileimansa 1.6.1911 (kuva 47). Tämä posti lakkautettiin 1.10.1934, mutta avattiin uudelleen sodan jälkeen postiasema II:ksi korotettuna eli pyöröleimalla varustettuna 1.4.1946. Se jatkoi toimintaansa aina lokakuun loppuun vuonna 1968. Sekä rivileima että pyöröleima ovat suhteellisen harvinaisia. Pienestä kylästä postia lienee ollut vähänlaisesti.

Samoja Turengin ja Lammin välisiä kylä on **Mallinkainen** (kuva 48), jonne posti avattiin 1.7.1912. Se muuttui postiasema II:ksi 1.9.1952, josta alkaen pyöröleimoja löytyy. Molemmat sekä rivileima että pyöröleima eivät ole kovin yleisiä, mutta eivät harvinaisiakaan. Mallinkaisten posti lakkautettiin vuoden 1974 lopussa.

Sitten seurasiikin pitkä väli ilman

muutoksia. Vasta 1.3.1928 Tervakoski sai oman pyöröleimansa. Tämä hämmäntävän myöhään avattu posti saa selityksensä siitä, että koko kunnan merkittävin työnantaja Tervakoski Oy oli käyttänyt naapuripitäjän Hausjärven Ryttylää logistiikka- ja postikeskuksenaan siitä alkaen, kun rautatieyhteys linjattiin Janakkalan halki vuonna 1862. Tervakoskella oli tehtaan työväen myötä kuitenkin aika paljon asukkaita, joten voisi kuvitella, että postilla olisi ollut enemmän tarvetta. Mitään virallista tietoa tästä asiasta en ole kuitenkaan kirjoituksista löytänyt. Tervakoskella oli vielä käytössä pari maalaiskirjeenkantajan numeroleimaa, joita en ole kyllä koskaan edes nähnyt.

Noin kymmenen vuotta myöhemmin, 1.1.1938 tuli posti **Rehakkaan** (kuva 49). Siellä käytettiin rivileimaa aina tammikuun 1969 loppuun saakka. Merkittävää on, että Rehakka-lähtöleimoja löytyy nimenomaan läheisen Irjalan kartanon postiin liittyen. Samoin Rehakkaan tullut posti on melkein aina osoitettu Irjalan kartanoon.

Janakkalan kaakkoiskulmalla sijainnut **Jokimaan** kylä sai postinsa niinkin myöhään kuin 1.4.1960 (kuva 50). Tähän kylään liittyy muutakin hyvin erikoista. Postitoimiston nimi muuttui pian **Mattilanmäeksi** (kuva 51) ja sitten taas takaisin Jokimaaksi. Aika lyhyen aikaa välillä 1.3.1967–30.4.1970 samassa kylässä toimi postipysäkki nimellä **Jokilaakso** (kuva 52). Postin kiertokirje no 22 vuodelta 1967 todistaa, että samassa maalaiskylässä on toiminut kaksi postia yhtäaikaaisesti, sillä samalla kiertokirjeellä Jokimaa on muutettu Jokilaaksoksi ja Mattilanmäki takaisin Jokimaaksi.

Mielestäni erittäin omituista, että pienessä maalaiskylässä on toiminut kaksi postia. Lisäksi Jokimaan postin status muutettiin kaksi kertaa eli sekä rivileima että pyöröleima olivat käytössä. Jokilaakso oli koko ajan vain rivileima ja Mattilanmäki taas koko

Kuva 44, Hyvikkälä-rivileima.

Kuva 45, Saloisten kylän rivileima Saloranta-nimisenä.

Kuva 46, Ahtola-rivileima.

Kuva 47, Heinäjoki-rivileima.

Kuva 48, Mallinkainen-rivileima.

Kuva 49, Rehakka-rivileima.

ajan vain pyöröleima. Jokimaata ja Jokilaaksoa on löytynyt jonkin verran, mutta Mattilanmäki-lähetysten löytymiseen meni monta vuotta. Nyt minulla yksi sellainen kortti lopulta on. Koko tämän ”sotkun” ymmärtämiseen on mennyt vuosia

enkä vielä kukaan ymmärrä perusteita kummalliselle postitoimistosekoilulle. Ehkä joku tietää, mistä oli kysymys.

Viimeisen Janakkalan postin sai **Vähikkälän** kylä ja sekin on poikkeuksellinen tarina. Vähikkälä-rivileima oli jo käytössä Rautjärvellä, joten sitä ei voinut ottaa käyttöön. Siispä aloitettiin **Valajärvi**-leimalla (kuva 53) 1.1.1967, joka oli käytössä vuoden 1968 loppuun. Silloin Rautjärven Vähikkälä-posti oli lopetettu, joten nyt Vähikkälä-leima voitiin ottaa käyttöön, tosin nyt pyöröleimana (kuva 54). Sillä

Kuva 50, Jokimaa-rivileima.

Kuva 52, Jokilaakso-leima.

Kuva 53, Valajärvi-leima.

Kuva 51, Mattilanmäki-leima.

Kuva 53, Vähikkälä-leima.

mentiin aina postin loppuun 30.9.1990 asti, jonka jälkeen asiamiesposti jatkoi vuoden 1999 toukokuulle. Vähikkälä-pyöröleimoja löytyy varsin kitsaasti, mutta Valajärvi-leima on lähes mahdoton. Ainoa tuntemani

oli pitkään Postimuseon mallileima, mutta sittemmin olen nähnyt kuvan yhdestä lähetyksestä, jolla mainittu leima on. Joka tapauksessa se on hyvin harvinainen.

Viimeiset varsinaiset postitoimistot Janakkalasta lopetettiin Turengista ja Tervakoskelta 2000-luvulla. Nyt jäljellä on asiamiesposteja, kuten melkein jokaisessa Suomen kunnassa. Mutta Janakkalan mielenkiintoista postihistoriaa tämä ei tietenkään miksikään muuta.

URHEILUPINNOITTEET
VIHERALUENURMET
TURVA-ALUSTAT

saltex

part of the UNISPORT GROUP

www.saltex.fi | www.unisport.com

Because we care

Sovi-Kuljetus Oy

FACIT®

Facit Special Classic 2024

All Nordic stamps up to 1951
with varieties and specialties.

Will be released at IBRA 2023, 25 May!

Facit Norden 2022

All Nordic stamps from 1951 onwards with
varieties, the period before 1951 is
described with issue and denomination,
without varieties. Also complete list of
booklets from all Nordic countries.

**All catalogues are hardbound
and with English text!**

Facit Postal X

The invaluable
catalogue for
collectors of
Swedish town
cancellations
and postal
history.

Ask your stamp dealer or
order it directly from us:
www.facit.se

Facit Förlags AB
Box 537
SE-201 25 Malmö
Sweden
0046 (0)40 25 88 53
info@facit.se
www.facit.se

Facit Sverige 2023

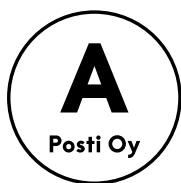
The catalogue featuring all
Swedish stamps in colour.
Also Postal Stationery and
Military Stationery.

Sverige 2023

Basic Swedish stamp catalogue

Posti Green

Oy Hellman Huutokaupat
Keräily | Filatelia | Rahat | Vintage

Noutokatu 3, 21100 Naantali
02 254 7200 (ma-pe 9-17)
hellmanhuutokaupat.fi